

December
2024

Inklusionsundersøgelsen

Aldrig før har så mange børn haft ufrivilligt skolefravær så længe

Tema: Ufrivilligt skolefravær

Autismebladet

"Det hele kogte ligesom over, og så kunne jeg ikke være der mere."

”Skolen skal være et sted, alle børn trives – uanset hvilken hjerne de er udstyret med”

Af Karina Bundgaard, formand i Autismeforeningen

”Findes der slet ikke skoler, som passer til mig?”

Spørgsmålet ramte mig i maven som en knytnæve, lige dér hvor en knugende fornemmelse havde taget til i styrke, siden mit barns skolestart i 0. klasse. Som vi sad dér sammen i bilen på vej hjem fra skole, mens klassekammeraterne var i gang med madpakkerne, stod mit barns spørgsmål lysende klart i modsætning til mit svar, som blev et ukonkret ”Jo, det gør der da..” Jeg kæmpede med en voksende klump i halsen, som var i direkte kontakt med min mavefornemmelse.

Siden inklusionsreformen i 2012 har autistiske børn og unge betalt en uimånelig høj pris for at være en del af skolesystemet. Besparelser har kostet børn, unge og deres familier dyrt, og mistrivsel har i mange familier fået et navn - ufrivilligt skolefravær – børn der *vil* gå i skole, men ikke *kan*.

Hver eneste af årets 200 skoledage kæmper autistiske børn og unge med at leve op til krav og forventninger om at passe ind i vores skolesystem. Autistiske mennesker ønsker i høj grad at leve op til samfundets forventninger og dermed undgå at stikke ud. Samtidig er ønsket, som hos de fleste andre børn, at opleve, man hører til i et fællesskab (og gå i skole). Den autistiske hjerne hungrer efter læring og at tilegne sig ny viden.

At børn går i skole for at lære noget, er noget, vi som samfund opfatter som

en selvfølge. Det er noget, man ’bare gør’. Men når skolerammen bliver smal, bliver kravene for svære at leve op til, fordi forventningspresset strammer til.

For at klare sig og forsøge at passe ind kopierer nogle børn klassekammeraternes ageren. Man spiller en rolle – dét vi også kalder maskering – som opstår ubevidst som en mestringsstrategi. Andre børn reagerer modsat, når krav og forventninger bliver for svære. De siger fra, modsætter sig, løber væk fra skolen midt i skoledagen. Uanset hvordan barnet reagerer, handler det om en overlevelsesmekanisme.

Fælles for de autistiske børn er, at de bliver overvældede; de sociale forventninger i timerne og frikvartererne er ugenomsigtige og umulige at afkode og forstå. Undervisningen giver ikke den mening, de har brug for at opleve. Opgaverne er for ukonkrete, og den altafgørende motivation til at løse opgaverne opstår aldrig. De bliver sensorisk overbelastede, og for ofte mangler de den trygge relation, der forstår deres behov. Sagt på en anden måde, kravene bliver større, end den kapacitet, der findes hos det enkelte barn. Resultatet er en overbelastning, som over tid udvikler sig til en stressreaktion.

Vores inklusionsundersøgelse fra 2024 taler da også sit tydelige sprog. I den svarer knap halvdelen af respondenterne, at deres barn har ufrivilligt skolefravær lige nu. 20 procent af de børn har været væk fra skolen i mere end et

år. Alt for mange autistiske børn knækker halsen på vores skolesystem.

Mit 7-årige barn brugte alle sine kræfter i forsøget på at lykkes med skolen. Da vi nåede julemåneden, var mistrivslen så udtalt, at alt handlede om overlevelse. Den eneste vej frem var at trække stikket for at få ro på nervesystemet og finde andre veje til at kunne lykkes som menneske. I dag er trivslen på plads, og døren til læringskapaciteten er igen åbnet på vid gab.

For at lære skal man trives. Og skolen skal være et sted, børn trives, uanset hvilken hjerne de er udstyret med. Vi skal skabe læringsrum, der passer til forskellige hjerner, sikre de rette ressourcer og dermed faglige kompetencer på skoleområdet. Alt andet er for dumt og i øvrigt alt for dyrt, når vi som samfund skal lappe børn og unge sammen, efter vi har kørt dem over.

Formand i Autismeforeningen

Indhold

2 Leder

*"Skolen skal være et sted, alle børn trives
– uanset hvilken hjerne de er udstyret med"*

4 Inklusionsundersøgelsen

*Aldrig før har så mange børn haft ufrivilligt skolefravær
så længe*

6 Mor til barn med ufrivilligt skolefravær:

*"Det virker til at være helt op til tilfældigheder, om
man er heldig at komme i kontakt med den rigtige
person, der kan hjælpe barnet videre"*

10 Forældre til autistiske børn er mest tilfredse med specialskolerne

12 Efter flere år med ufrivilligt skolefravær fandt Milo glæden ved skolen på Høje Taastrup Gymnasium

16 På Basen er elevernes skoledage tilpasset deres individuelle behov

18 Vidste du at...

20 Når ufrivilligt skolefravær rammer familien:

Det kan I gøre for at passe på hinanden

23 Autisme i tal

Ungdomsuddannelser

24 Folkeskolelærer om undervisning i almenklassen:

Der er brug for flere ressourcer og mere tid til fordybelse

26 Socialrådgiveren

Når børn ikke kan komme i skole

31 Her er vores Facebook-følgeres råd til ufrivilligt skolefravær

34 Find din kreds

Medlemsfordel:

Som medlem af Autismeforeningen får du 10% rabat på Spektrumshop.dk, og hver gang du shopper, donerer Spektrumshop 5 % af prisen til Autismeforeningen. Medlemmer kan finde rabatkoden i den trykte udgave af Autismebladet.

© Fotograf Steen Brøgaard

Hendes Kongelige Højhed
Prinsesse Marie, protektor
for Autismeforeningen

Medlemsblad nr. 4 – 2024

Udgivet af

Autismeforeningen
Banestrøget 19
2630 Taastrup

Telefon 70 25 30 65

Åben mandag – torsdag kl. 10-12 og 13-14

kontor@autismeforening.dk

CVR 84414913

www.Autismeforeningen.dk

Ansvarshavende redaktør

Karina Bundgaard

Redaktion

Julie Stougaard Jørgensen

Layout og grafik

Sarah Kirkegaard

Annoncer

Maria Frostholm Wallbridge

Kursus@autismeforening.dk

Tryk

Heidemann grafisk ApS

Oplag 12.000 stk

ISBN 2245-3423

Forside foto

© Julie Stougaard Jørgensen

Aldrig før har så mange børn haft ufrivilligt skolefravær så længe

Af Julie Stougaard Jørgensen

Ifølge Autismeforeningens Inklusionsundersøgelse fra 2024 har flere autistiske børn end nogensinde før langvarigt, ufrivilligt skolefravær. Autismeforeningens formand peger på, at der generelt sættes alt for sent ind med den rette hjælp, når barnet viser tegn på mistrivsel.

At autistiske børn ofte udvikler ufrivilligt skolefravær er på ingen måde en ny tendens. Af Autismeforeningens årlige inklusionsundersøgelse, som undersøger autistiske børns trivsel i grundskolen, har man siden inklusionsreformen i 2012 kunne se, hvordan antallet af børn med ufrivilligt skolefravær har været stigende.

» **Det er umenneskeligt og fuldstændig uacceptabelt, at børn i mistrivsel skal vente så længe på en udredning.**

Også i år er tallet steget, nemlig fra 44,9% i 2023 til 46,1% i 2024. Men det, der særligt springer i øjnene i dette års undersøgelse, er, hvor mange af de børn, der har langvarigt, ufrivilligt skolefravær. For af børnene med ufrivilligt skolefravær har 20,4% været væk fra skolen i mere end et år. Det er det højeste tal, undersøgelsen nogensinde har målt, og er en markant stigning fra 2023, hvor 15,9% havde været væk fra skolen i mere end et år.

Ventetiden er lang

Ifølge Autismeforeningens formand, Karina Bundgaard, afspejler den markante stigning, at der længe er blevet sat alt for sent ind med den rette hjælp, og at det fortsat er et alvorligt problem.

”Ufrivilligt skolefravær kommer ikke fra den ene dag til den anden. Forældrene har som regel henvendt sig til skolen med henblik på at komme i dialog, inden det kommer dertil, fordi de oplever, at barnet kolliderer fuldstændig, når det har været i skole. Men der kan gå lang tid, før skolen reagerer, ofte fordi barnet holder på sig selv, når det er i skole, og skolen derfor ikke kan genkende det billede, forældre-

ne beskriver. Det betyder, at de rette kompetencer kommer i spil alt for sent – man får dermed ikke taget den rette værktøjskasse i brug, før mistrivsel bliver til ufrivilligt skolefravær,” siger Karina Bundgaard.

Ligesom der ofte går lang tid, før systemet når til en erkendelse af, at barnet har anderledes behov end flertallet, er der meget lang ventetid på en psykiatrisk udredning. I Inklusionsundersøgelsen svarer 56,6% af respondenterne, at deres børn ventede i mere end to år på en psykiatrisk udredning.

”Det er umenneskeligt og fuldstændig uacceptabelt, at børn i mistrivsel skal vente så længe på en udredning. For det er først, når diagnosen er givet, at omgivelserne ved hvilken viden, de skal søge for at hjælpe barnet med at forstå sig selv som den, det er. Det er meget almindeligt, at barnet føler sig forkert, fordi det ikke ved, hvad

den her anderledeshed bunder i,” siger Karina Bundgaard, som påpeger, at konsekvensen af ikke at blive mødt og forstået fører til en overbelastning, som over tid bliver synlig i form af følgelidelser som angst, depression, OCD og spiseforstyrrelser.

» **Man er nødt til at prioritere midlerne til, at børnene kommer godt på vej i livet, ellers venter der os alle en langt større regning i fremtiden.**

Lyt til forældrene

For at vende den udvikling handler det ifølge formanden om at prioritere ressourcerne til det. Hun mener, det er misforstået, at specialområdet ikke kan

løftes, uden det får konsekvenser for almenområdet. Hun påpeger, at skoleområdet generelt har været underfinansieret i mange år, og at en ekstra gevinst ved at tilføre de nødvendige midler til området vil være, at alle børn i højere grad vil trives. Det vil betyde, at færre børn vil have brug for at skulle visiteres til specialområdet, hvis den brede børnegruppe trives, og samtidig er der ikke den samme oplevelse af ressourceknaphed.

”Man er nødt til at prioritere midlerne til, at børnene kommer godt på vej i livet, ellers venter der os alle en langt større regning i fremtiden, fordi de ikke kan bidrage til samfundet. Vi taler om børn, der i rigtig mange tilfælde kan have et velfungerende skoleliv fra starten, hvis de bliver mødt af den rette faglighed i rette tid. I stedet for at tage chancen og sige ’nu ser vi lige, om vi

ikke kan få ham til at passe ind her’, er det så utrolig vigtigt, at man lytter til forældrene første gang og tager barnets anderledes behov alvorligt,” siger Karina Bundgaard.

Hun mener, at der desuden er behov for langt større viden om autisme, både på skolerne, i kommunerne og blandt politikerne.

”Det er vigtigt at få skabt en større forståelse for, hvad det vil sige at være autist. At det er en anden måde at være i og opleve verden på – at man ikke bare er sensitiv eller har nogle udfordringer. Og at autisme kan komme til udtryk på mere end én måde. Det er noget, vi i Autismeforeningen er meget optaget af at udbrede viden om,” siger Karina Bundgaard.

Annonce

Tank med OK's app, og giv dobbelt støtte

Få et OK Benzinkort, eller hent OK's gratis app, så kan du støtte Autismeforeningen, hver gang du tanker. Tanker du med appen, giver du dobbelt støtte – det er helt gratis!

Mor til barn med ufrivilligt skolefravær:

”Det virker til at være helt op til tilfældigheder, om man er heldig at komme i kontakt med den rigtige person, der kan hjælpe barnet videre”

Af Julie Stougaard Jørgensen

På trods af at Emma var meget glad for sin klasse, fik hun tiltagende fravær i 3.klasse og udviklede efterfølgende ufrivilligt skolefravær. Siden blev hun diagnosticeret med autisme, og efter flere forsøg på at finde de rette rammer, går hun i dag på behandlingskole.

I bagklogskabens klare lys kan Emmas mor i dag se, at datterens mistrivsel så småt begyndte allerede i børnehaven. Emma havde dage, hvor hun ikke ville afsted, og hun blev meget udadreagerende over for sine forældre. Men på det tidspunkt var der ikke noget, der for forældrene tydede på, at der var tale om andet end en selvstændighedsfase.

”Vi havde en enkelt samtale med en psykolog – mere vurderede psykologen ikke, der var brug for - og hun påpegede, at Emma skulle lære at sove i sin egen seng frem for at sove sammen med os,” husker Emmas mor.

» De forstod nok aldrig helt, hvad det handlede om.

Det gik ganske godt med at lære Emma dét, men det ændrede ikke på noget. Et andet af psykologens råd ramte langt mere plet med den viden, forældrene har om Emma i dag, fortæller hendes mor.

”Psykologen sagde, at vi ikke skulle stille Emma så mange spørgsmål og give hende så mange valg. Hun havde fx utrolig svært ved at svare på, hvad hun ville have til morgenmad, og jeg kan se nu, at det var rigtigt af os at stoppe med at bede hende forholde sig til alle de ting,” siger hun.

Røg ned i et sort hul

De første år i skolen gik godt for Emma, hun klarede sig rigtig godt fagligt og var vellidt. Men efter julen i 3. klasse begyndte hun at få rigtig svært ved at komme i skole, og efter vinterferien var hun stort set ikke i skole. Det blev starten på, hvad der siden skulle vise sig at blive en samlet set årelang periode med ufrivilligt skolefravær. Emma røg ned i et sort hul. De dage, hun havde været i skole, kom der voldsomme efterreaktioner, når hun kom hjem, hvor den niårige pige intet overskud havde, og alt blev til konflikter.

”Efter nedlukningen så jeg hende cirka én time i døgnnet. Jeg så hende ikke før ved frokosttid, og så sørgede jeg for, at hun fik lidt at spise i løbet af dagen, og så kom hun måske ud fra sit værelse ved 19-20-tiden. Ellers lukkede hun sig fuldstændig inde på sit værelse,” husker Emmas mor.

Hun oplevede, at samarbejdet med Emmas lærere og deres specialundervisningsteam egentlig var fint.

”Men de forstod nok aldrig helt, hvad det handlede om. Kommunen satte en ekstra psykolog på, som havde fokus på elever med lav skoletilknytning, og sammen med blandt andre PPR blev der holdt en del møder, men det ændrede ikke noget,” fortæller Emmas mor.

I begyndelsen af 4. klasse fik forældrene henvist datteren til udredning gennem egen læge og fik den første tid i december. I maj blev Emma diagnosticeret med infantil autisme. Her blev forældrene for alvor klar over, at det nok ville være bedst for hende at skifte til en anden skole, men det ønskede hun ikke.

» Hun var meget frustreret over, hvorfor hun ikke kunne være i skolen, når alle andre kunne.

”Emma elskede sin skole og var meget vellidt og ville nødtigt skifte skole. På trods af sit fravær følte hun sig som en del af fællesskabet, og hun havde veninder – veninder som hun også indimellem har haft på besøg gennem perioden med ufrivilligt skolefravær. De dage hun var i skole, var hun også aktivt deltagende, så vi gav det en chance mere. Men Emma ønskede ikke, at de andre børn vidste, hun var autist, så vi talte kun med lærerne om det, og hun ville ikke have nogen støtte,” fortæller Emmas mor.

Emma ville for alt i verden ikke skille sig ud fra sine klassekammerater, og det gjorde det hele meget svært.

”Jeg kunne holde på skolens parkeringsplads kl. 10 og skrive til hende, at nu var jeg der. Men så fik jeg svar tilbage om, at hun først ville hentes kl. 14, når de andres skoledag sluttede. Så måtte jeg køre hjem igen, og når jeg hentede hende kl. 14, var hun fuldstændig færdig. Hendes selvværd var ramt, hun var meget frustreret over, at hun ikke kunne være i skolen, når alle andre kunne.”

» Emma kunne måske godt have været inkluderet, men der var ikke kompetencerne på skolen til at løfte den opgave.

”Emma kunne måske godt have været inkluderet (i almenskolen, red), men der var ikke kompetencerne på skolen til at løfte den opgave. Og så var sammensætningen af skoledagene på ingen måde autismevenlige. En af dagene havde de syv forskellige lektioner med syv forskellige lærere,” fortæller Emmas mor.

Rette kompetencer manglede

Sidst på skoleåret blev det åbenlyst, at det aldrig ville lykkes, og i hele femte klasse var Emma sammenlagt i skole i omkring 20 dage.

I februar 2022 blev Emma visiteret til en plads på en specialskole, og forældrene besluttede, at hun skulle begynde på specialskolen efter sommerferien, som for Emma ville føles som det naturlige tidspunkt at starte i skole.

”Det var frygteligt at skulle fortælle Emma, at vi havde meldt hende ind på specialskolen. Hun blev dybt ulykkelig. Det gjorde mig meget ked af det, men jeg løb alle scenarier igennem, og jeg kunne jo se, at vi havde prøvet det hele. Vi havde gjort alt, hvad vi kunne, for at hun kunne blive på den skole. Men det gik bare ikke,” siger Emmas mor.

Emma startede på specialskolen, men det viste sig ikke at være løsningen som håbet.

”Personalet var desværre langt fra klædt på til opgaven, som ellers ikke burde være så svær. Emma er godt begavet og havde tidligere været glad for at gå i skole. Men allerede dag to fortalte hun, at frikvartererne var svære, og jeg kontaktede skolen og bad lærerne om hjælp. Det gentog sig flere gange, men de forstod simpelthen ikke, at Emma havde brug for hjælp til det sociale,” fortæller Emmas mor.

» Det fyldte utrolig meget for hende, hvad andre børn tænkte om hende, og hun var meget påvirket af sin egen usikkerhed og følelse af ikke at slå til.

Samtidig havde Emma svært ved at finde motivation til at komme i skole, da hun ikke kunne se meningen med undervisningen.

”Hun var begyndt i en udskolingsklasse, og det faglige niveau matchede slet ikke Emma. Fx havde de en dag om ugen, hvor de indtil klokken 12 havde udeliv med idrætslæreren. Her skulle de lave flishegn og kigge på insekter. Emma kunne slet ikke se meningen med det, og i december kunne hun ikke mere i de rammer og gik igen i massiv skolevægring.”

Forældrene endte med at give det halvandet år mere, blandt andet fordi der startede en ny lærer på skolen, der havde der havde viden om autisme og angst, og på det tidspunkt havde Emma udviklet angst. Emma kom også over i en anden klasse, hvor der var flere piger, men det var ikke løsningen. Emmas mor oplever, at skolen blev ved med at øge kravene til Emma frem for at lade hende mærke, at hun lykkedes med noget.

”Sideløbende fik angsten ædt sig større og større, og hun udviklede panikangst. Vi plejede fx godt at kunne tage i H&M, men så begyndte hun pludselig at gemme sig, hvis hun så nogle jævnaldrende. Det blev ret invaliderende. Det fyldte utrolig meget for hende, hvad andre børn tænkte om hende, og hun var meget påvirket af sin egen usikkerhed og følelse af ikke at slå til.”

Et altafgørende møde

Efter to år på specialskolen, hvor Emma løbende havde ufrivilligt skolefravær, fik hendes mor ved en tilfældighed kontakt til en specialpædagogisk konsulent i kommunen, som skulle vise sig at få afgørende betydning for Emmas videre forløb.

”Hun satte et møde op med os og vores sagsbehandler, og her var der enighed om, at en dagbehandlingsskole ville være den bedste og eneste løsning for Emma. Jeg havde slet ikke troet, at en dagbehandlingsskole kunne komme på tale, for jeg havde hørt, at kommunen ikke ville bruge økonomi på det,” fortæller Emmas mor.

Efterfølgende måtte forældrene væbne sig med tålmodighed, da det næste møde blev udskudt flere gange på grund af blandt andet sygdom. Men så en dag ringede konsulenten pludselig til Emmas mor og fortalte, at der havde været visiteringsmøde, og at Emma var blevet visiteret til en dagbehandlingsskoleplads.

”Jeg kunne næsten ikke tro det – jeg havde forberedt mig på, at vi skulle anke sagen til Ankestyrelsen. Det virkede næsten for godt til at være sandt. Og det er jo helt absurd, at vi slet ikke anede, at der fandtes sådan en specialpædagogisk konsulent. Gennem årene havde vi talt med en række andre aktører, men vi havde aldrig før været i kontakt med én som hende. Og så endte hun med at få afgørende betydning for vores sag.”

”Det er helt utroligt, at der ikke er en handleplan, når man har et barn i den

her situation – som forælder føler man sig helt lost, og det virker til at være helt op til tilfældigheder, om man er heldig at komme i kontakt med den rigtige person, der kan hjælpe barnet videre,” siger Emmas mor.

En af de behandlingsskoler, Emma var visiteret til, havde hendes mor netop besøgt, og det var et drømmescenarie at kunne få mulighed for at få en plads dér.

Emma begyndte på dagbehandlingsskolen i november 2024, og indtil videre tyder det på, at hun endelig er landet det rette sted. Hun kæmper fortsat med sin angst, men endelig er der igen begyndt at vise sig en svagt spirende lyst til at komme i skole.

”Det er to skridt frem og ét tilbage, men det går fremad. Jeg kan ikke sige, at de gør noget her, de ikke kunne have gjort på specialskolen. Jeg tænker, at man for et år siden kunne have gjort præcis dét, den gør her, på den anden skole. Og have sparet Emma for en masse og også have sparet kommunen for en masse. Her henter læreren Emma på parkeringspladsen, og så er de sammen i en halv time.”

» Det er helt utroligt, at der ikke er en handleplan, når man har et barn i den her situation.

”Jeg tror, det mest af alt handler om, at Emma kan se, at der er en mening med det her. Det andet sted var mere opbevaring – der var ingen udvikling. Her er der lagt en plan for hende, som vi udvikler langsomt, og så ser vi lige så stille og roligt, hvordan hun trives med det. Jeg tror på, at det her kommer til at lykkes. Men vi har godt nok også knoklet for det.”

Emmas mor har ønsket at optræde anonymt i artiklen. Hendes navn er kendt af redaktionen. Emma ønsker ligeledes at være anonym, og hendes navn er derfor opdigtet. Hendes navn er kendt af redaktionen.

Skab det perfekte sanserum

Spektrumshop tilbyder et nøje udvalgt sortiment af produkter, der er udviklet til at fremme sansestimuli og skabe harmoniske og afslappende miljøer i sanserum.

Massagesæt

Vores udvalg inkluderer alt fra boblerør og fiberoptik til sensoriske puder, lysinstallationer, dimseting, tyngdeprodukter, massagesæt og aromatiske dufte

Boblerør

Ønsker du hjælp til indretning af et sanserum?
Book en tid med vores konsulent, som guider dig gennem valget af produkter, der bedst passer til dine behov

Eggestol

Besøg Spektrumshop.dk for at se hele vores sortiment og kontakt os for at få mere at vide om, hvordan vi kan hjælpe dig med at skabe det ideelle sanserum.

Foto: Stockfoto

Forældre til autistiske børn er mest tilfredse med specialskolerne

Af Julie Stougaard Jørgensen

Autismeforeningens inklusionsundersøgelse fra 2024 viser, at tilfredsheden med skoletilbuddet er størst på specialskolerne. Her oplever forældrene blandt andet bedre støtte samt understøttelse af barnets faglige udvikling og sociale kompetencer.

Rigtig mange forældre til autistiske børn oplever, at deres børn ikke får tilstrækkelig støtte i skolen. Det viser Autismeforeningens inklusionsundersøgelse fra 2024, der undersøger autistiske børns trivsel i grundskolen. Her svarer tæt på halvdelen af respondenterne, nemlig 47,9%, at de ikke mener, deres barn får den støtte, det har behov for.

I 2023 lå tallet også på lige knap 48%, mens tallet i 2022 var 53%. Selvom det er et fald på knap 10% siden 2022, er det stadig mange forældre, der ikke oplever tilstrækkelig støtte i skolen. Det er derfor naturligt at se en sammenhæng mellem den store andel af børn, som mangler nødvendig støtte, og den store andel af børn med ufrivilligt skolefravær.

Der er dog stor forskel på besvarelsenerne i undersøgelsen, alt efter om barnet går i et alment skoletilbud eller på en specialskole. For børn i almenklasser i folkeskolen svarer 19,9% af respon-

denterne, at de oplever, barnet får den støtte, det har behov for. For børn i specialklasserækkerne er det derimod 58%, der svarer, at barnet får den støtte, det har behov for.

Stor forskel på almen og special

Undersøgelsen viser desuden, at tilfredsheden er størst blandt forældre til børn i specialtilbud, blandt andet hvad angår barnets faglige udvikling og skolens evne til at understøtte barnet i at indgå i sociale fællesskaber.

I forhold til barnets faglige udvikling viser undersøgelsen, at 27,2% af respondenterne med børn i specialskole er meget utilfredse eller utilfredse med børnenes faglige udvikling. Til sammenligning svarer hele 44,5% af forældrene til børn i en almen klasse i folkeskolen, at de er utilfredse eller meget utilfredse med barnets faglige udvikling.

Spørger man forældrene, hvor god skolen er til at understøtte barnet i at

indgå i sociale fællesskaber på skolen, svarer 17% af forældre til børn på specialskole, at de er utilfredse eller meget utilfredse.

Blandt forældre til børn i en almen klasse i folkeskolen er det 42%, der svarer, at de er utilfredse eller meget utilfredse med skolens understøttelse af barnets socialisering.

Ud fra besvarelsenerne i dette års inklusionsundersøgelse må tilfredsheden blandt forældre til børn i specialskoletilbud siges generelt at være højere end blandt de andre forældregrupper.

I Autismeforeningen lægger vi vægt på, at man tager udgangspunkt i det enkelte barn og dets behov. Det bør altid bero på en faglig vurdering, hvilke rammer der passer til barnet. Det er vigtigt, at barnet trives og har mulighed for at udvikle sig i sit skoletilbud, og det må aldrig være barnet, der skal tilpasse sig rammerne.

Kommende kurser

Grundkursus i autisme for fagpersoner

Kursusleder

Dorthe Hölck

Målgruppe

Fagpersoner

Tid og sted

25. februar, kl. 10-15.
webinar

Deltagerne vil blive introduceret til de forskellige aspekter af autistisk tænkning og hvordan det påvirker adfærd, kommunikation og tilgang til og forståelse af verdenen.

Ufrivilligt skolefravær

Kursusleder

Dorthe Hölck

Målgruppe

Forældre og pårørende

Tid og sted

12. marts, kl. 9-16
Webinar

Få viden om og forståelse for barnets kognitive forudsætninger. Kurset giver deltagerne indsigt i skolekontekstens betydning for den manglende trivsel hos barnet.

ASF og ADHD

Kursusleder

Dorthe Hölck

Målgruppe

Forældre og pårørende

Tid og sted

24. marts kl. 10-15
Webinar

På dette kursus skal vi have styr på det grundlæggende i de to udviklingsforstyrrelser, med denne grundviden skal vi være undersøgende på de kontekster børn og unge forventes at kunne deltage i, men som desværre ofte er fyldt med udfordringer.

Grundkursus i autisme for forældre og pårørende

Kursusleder

Dorthe Hölck, cand.scient.soc.

Målgruppe

Forældre og pårørende

Tid og sted

10. april kl. 10-15
Webinar

Formålet med kurset er at inspirere forældre til at være undersøgende og finde den rette støtte og hjælp, så deres barn kan udvikle sig og trives i hverdagen.

Læs mere og tilmeld dig på: www.autismeforeningen.dk/kurser/

Efter flere år med ufrivilligt skolefravær fandt Milo glæden ved skolen på Høje Taastrup Gymnasium

Af Julie Stougaard Jørgensen

20-årige Milo Hansen har haft ufrivilligt skolefravær gennem en stor del af sin barndom, og i 7. klasse stoppede han helt med at gå i skole. I dag har han endelig fundet et skoletilbud, hvor han trives, nemlig på Høje Taastrup Gymnasiums STX-uddannelse til unge med autisme.

Uden for Høje Taastrup Gymnasiums vinduer er jorden flere steder dækket af sne, og Milo Hansen fortæller med et smil, at han og klassekammeraterne har haft sneboldkamp tidligere i dag. Det er ikke svært at høre glæden i hans stemme, når han fortæller om sin klasse og de ting, han har lavet med dem, siden han startede på skolen for tre måneder siden. Forleden var de – på Milos initiativ – ude at bowle, og eleverne er enige om, at de snart skal ses igen uden for skolen.

At hygge sig med vennerne efter skoletid kan måske synes at være noget ganske almindeligt, når man er 20 år. Men for Milo Hansen er det at være en del af et skolefællesskab med klassekammerater noget, han har længtes efter i flere år. For det har på ingen måde været en selvfølge, at han kunne det. I de fleste år af hans barndom var det helt umuligt for ham at gå i skole, selvom han gerne ville.

» Jeg havde brug for forudsigelighed, og hvis forudsigeligheden blev brudt, havde jeg efterfølgende dage, hvor jeg var nødt til at være hjemme.

Milo Hansen fortæller, at han allerede i børnehaven udviste tegn på, at han havde andre behov end flertallet.

»Jeg havde meget svært ved at sige farvel til mine forældre, og jeg følte mig utryk gennem hele dagen. Jeg havde det også utrolig svært med, hvis der blev ændret noget i skemaet. Jeg havde brug for forudsigelighed, og hvis forudsigeligheden blev brudt, havde jeg efterfølgende dage, hvor jeg var nødt til at være hjemme,» fortæller Milo Hansen, som blev udredt med tre forskellige typer angst, mens han stadig gik i børnehave.

På trods af angsten begyndte Milo Hansen senere i skole, og det gik godt indtil 4. klasse.

»Da jeg gik i 4. klasse, blev det hele for meget. Jeg havde altid haft brug for at kunne trække mig i løbet af skoledagen, så jeg gik ud på toilettet for at være mig selv. Men nogle elever fandt ud af, at man kunne tvinge låsene op ved hjælp af en saks, og så havde jeg ikke et sted at trække mig hen længe. Det hele kogte ligesom over, og så kunne jeg ikke være der mere,» fortæller Milo Hansen.

Kaos i skolen blev for meget

Han havde brug for en pause, og det begyndte med én dag, så blev det til en uge, en måned og til sidst et år.

»I den tid var min mor hjemme på orlov, for jeg kunne ikke være alene hjemme. Jeg kan huske, at jeg græd hver dag, og jeg var helt rød under øjnene efter at have grædt så meget. Jeg begyndte at tænke meget over døden,

og om man ser folk igen, når man dør.»

I det år, han var hjemme, kom en vikar fra skolen en gang i mellem for at lave hjemmeundervisning. Det blev dog mest til hygge og ture til bageren, husker Milo.

Da næste skoleår begyndte, skiftede han til en anden almen skole, hvor han langsomt startede op i femte klasse. Den langsomme opstart gjorde ham godt, og til sidst kunne han være i skole hele dagen uden forældre, ligesom han selv kunne tage bussen til og fra skole. Men da Milo Hansen begyndte i 7. klasse, kunne han ikke længere holde ud at være i der.

»Jeg har altid interesseret mig for mange ting og haft let ved at lære nyt, men der var mange problemer på min skole. Jeg husker, at der var meget larm. Til gengæld husker jeg faktisk ikke nogen af de fag, vi havde. Vi var 50 elever med to lærere, og flere af eleverne kastede med sakse i timerne, og der var lærere, der gik grædende derfra, og som efterfølgende sagde op. Det blev for meget, og jeg stoppede med at komme i skole,» fortæller Milo Hansen, som endte med at være helt væk fra skolen i 7., 8. og 9. klasse.

Han husker, at han i den periode var med sin mor til mange møder på kommunen.

»Når man er væk fra skolen så længe, bliver der jo sat spørgsmålstegn ved

mange ting. Det var hårdt at se, hvor svært min mor havde det i kommunikationen frem og tilbage med kommunen,” siger Milo Hansen.

Ungeguide blev vendepunkt

Gennem årene har Milo Hansen været igennem flere udredninger. De første i skolestart-alderen, hvor han blev diagnosticeret med forskellige typer angst og OCD. Dog ingen autisme. Han har også været igennem to programmer, blandt andet et angstbehandlingsprogram, og han har talt med 35 forskellige psykologer.

» Jeg kan huske, at jeg græd hver dag, og jeg var helt rød under øjnene efter at have grædt så meget.

Intet af det har ifølge Milo Hansen gjort nogen særlig forskel for ham.

”Efterhånden som jeg er blevet ældre, har jeg sagt til psykologen, at jeg tror, det er tid, jeg har brug for. For jeg kan mærke, at jeg har lettere ved at få kontrol over mine mange tanker og følelser, efterhånden som jeg bliver ældre.”

Milo Hansen blev i 2020 sendt til 10. klasse på en ny skole, hvor han kunne gå i en lille klasse i en separat bygning. På skolen gik børn og unge med ufri-villigt skolefravær, der ligesom Milo Hansen ikke havde bestået 9. klasse. Men han nåede kun at komme i skole tre gange, så kom corona. I stedet for at udsætte eksamenerne, gav skolen ham et afgangsbrev, hvor der stod, at han havde bestået med 4 i dansk, engelsk og matematik.

Få uger før han fyldte 18 år, blev han udredt igen, og denne gang fik han diagnoserne infantil autisme og svær OCD.

”Jeg havde svært ved at forstå, at det kunne være rigtigt, at jeg skulle have en autismediagnose. I dag kan jeg se, at jeg ikke vidste, hvor forskellige mennesker med autisme kan være. Så

Efter at have været væk fra skolen i flere år, har 20-årige Milo Hansen nu fundet glæden ved at gå i skole på Høje Taastrup Gymnasiums ASF-/SAFE-linje.

det tog mig lidt tid at acceptere, at jeg havde fået den diagnose,” fortæller han.

Der gik igen en lang periode, hvor Milo Hansen var derhjemme. Han var flyttet med sin mor til Høje Taastrup, og gennem Høje Taastrup Kommune kom han i kontakt med en Ungeguide. ”Ungeguiden var meget mere engageret, end jeg havde oplevet før. Ungeguiden spurgte, om der var et sted, jeg kunne tænke mig at prøve at være i praktik, og jeg ville gerne ud at arbejde. Så der blev lavet en særaftale mellem kommunen og IKEA. Her var jeg i praktik i lidt mere end et halvt år, hvor jeg langsomt fik smag for mere af det sociale, og jeg blev bekræftet i, at jeg gerne ville arbejde,” fortæller Milo Hansen, som i dag stadig arbejder i IKEA og nu har gjort det i lidt over tre år.

» **Mit arbejde i IKEA har ændret mig som person på en virkelig positiv måde. Det har været så stor en succes.**

”Mit arbejde i IKEA har ændret mig som person på en virkelig positiv måde. Det har været så stor en succes, at kommunen og IKEA nu samarbejder om en mere generel praktikaftale, som

jeg skal give feedback på.”

Lysten til skolen opstod

Milo Hansen vil gerne tage en leder-trainee-uddannelse i IKEA, men det kræver en gymnasial uddannelse. Den viden motiverede ham til at undersøge muligheden for at tage en studentereksamen, og pludselig forbandt han ikke kun skole med angst. Han kunne mærke, at det var en del, han manglede, og som han gerne ville prøve igen. Men det var ikke alle steder, han kunne få adgang med sit eksamenspapir fra 10. klasse.

Så hørte han om Høje Taastrup Gymnasium, der har en såkaldt ASF-/SAFE-linje. En STX-uddannelse til unge med autisme i særligt tilpassede, fysiske og pædagogiske rammer. Her kunne han komme til en optagelsesprøve, og bestod han den, ville han kunne begynde i gymnasiet. På få dage knoklede Milo Hansen for at indhente flere års skolegang og bestod optagelsesprøven.

I dag har han gået i gymnasiet i omkring tre måneder, og for første gang føler han sig rigtig godt tilpas med skolelivet. Han har stadig dage, hvor han har brug for at puste ud, men det er der plads til på den her linje, fortæller han.

”Her har man en fast mentor, som man kan tale med, og de accepterer også,

hvis man har brug for at puste ud et par dage. Det gør en stor forskel, at man mærker, det er ok, at man tager den pause, så virker den efter hensigten.” Samtidig nyder han at føle sig som en del af et klassefællesskab.

”Jeg ville gerne have en oplevelse af at have nogle, jeg kunne holde mig til og have det sjovt med, og det har jeg her. Her har alle forskellige udfordringer, og der er et godt sammenhold i klassen. En af fordelene ved den her linje er, at der ikke ses skævt til nogen, selvom alle er meget forskellige.”

» **Her har alle forskellige udfordringer, og der er et godt sammenhold i klassen. En af fordelene ved den her linje er, at der ikke ses skævt til nogen, selvom alle er meget forskellige.**

I klassen oplever Milo Hansen nu, at han har det så godt, at han kan give noget til de andre.

”Jeg ved, at der er nogle, der har det meget sværere end mig, og det er rart, at jeg kan byde ind med noget overskud.”

Servicemeddelelse

Husk at opdatere dine kontaktoplysninger!

Vi vil gerne sikre, at du altid modtager vigtig information fra Autismeforeningen, herunder vores mails og medlemsblad. For at undgå, at vores kommunikation går forgæves, beder vi dig om at huske at opdatere dine kontaktoplysninger, hvis du flytter eller skifter e-mailadresse.

Send dine ændringer til sekretariatet på kontor@autismeforening.dk – så er du sikker på at være opdateret på nyheder, arrangementer og andre relevante oplysninger fra foreningen. Tak fordi du hjælper os med at holde kontakten!

Med venlig hilsen
Autismeforeningen

Lej sommerhus gennem Kreds Fyn

Annonce

Foto: Autismeforeningen Kreds Fyn

Huset er beliggende på den nordlige del af Langeland på en dejlig indhegnet grund på 1.400 m². ca. 400 m fra børnevenlig badestrand med badebro. Der er endvidere gyngestativ på grunden.

Der er 111 m² beboelse og 8+2 sovepladser (mulighed for 2 opredninger i stuen). Huset er helårsisoleret og opvarmet med el-radiatorer og brændeovn.

Du skal være medlem af Autismeforeningen på såvel tidspunktet for indgåelse af lejeaftalen som på tidspunktet for benyttelse af lejemålet.

Indretning:

- Forgang
- Stor opholdsstue med brændeovn og med mange siddepladser
- 1 værelse med dobbeltseng
- 1 værelse med 2 enkeltsenge
- 1 værelse med 2 køjesenge (4 sengepladser)
- Mulighed for 2 opredninger i stuen
- 2 badeværelser: det ene med vaskemaskine og det andet med tørretumbler
- Veludstyret køkken med elkøkken, emhætte, køle-/fryseskab, microovn og opvaskemaskine
- 14 m² overdækket terrasse
- Der er TV, radio, DVD-afspiller, brændeovn samt gratis, trådløst internet i hele huset.

Sommerhuset er desværre ikke kørestolsvenligt.

Husdyr kan medtages.

Læs mere eller book på: [Autismefyn.dk/sommerhus/beskrivelse/](https://autismefyn.dk/sommerhus/beskrivelse/)

På Basen er elevernes skoledage tilpasset deres individuelle behov

Af Julie Stougaard Jørgensen

Dagbehandlingsskoler er et skoletilbud, som kan være løsningen, når et autistisk barn har ufrivilligt skolefravær. Her fortæller direktøren fra dagbehandlingsskolen Basen, hvad en behandlingsskole er, og hvorfor det kan være det rette sted for børn, der ellers ikke kan gå i skole.

På dagbehandlingsskolen Basen, som har ni afdelinger rundt omkring i landet, går børn og unge med især autisme, spiseforstyrrelse, angst, depression og OCD. Mange af dem har været væk fra skolen mellem et til to år på grund af ufrivilligt skolefravær, og her på Basen bliver de mødt af ekspertise inden for netop de målgrupper. Det fortæller direktør i Basen, Mette Tellerup Larsen.

”Der kan være en udbredt forståelse af, at det er de allerdårligste, der går på en behandlingsskole, men det er ikke altid sådan, det forholder sig. En behandlingsskole er både et behandlings- og specialundervisningstilbud,” forklarer hun med henvisning til Barnets Lov, der trådte i kraft 1. januar 2024, og som har medført, at behandlingsskoler i dag

hører under en selvstændig lov om behandling og specialundervisning.

» **Det hele er individuelt tilrettelagt, og så justerer vi efterhånden, hvis der er behov for det.**

”Det er med til at signalere, at vi møder barnet behandlingsfagligt og relevant, man møder altså barnet med den pædagogik og struktur, som det enkelte barn har behov for. På Basen har vi udviklet en stærk ekspertise inden for netop de her målgrupper, som vi er visiteret til.” De fleste elever på Basen går i 4. til 10. klasse, og alle eleverne er normalt eller højt begavet. Der er også enkelte elever helt ned til 2. klasse, som går på solistafdelingen, hvor de har deres eget rum og egen voksen.

Fokus er på det enkelte barns behov

Når et barn eller ung skal begynde på Basen, laves der en opstartsplan for eleven. Planen består af en gradvist eksponerende trappe, hvor det fremgår, hvor meget tid barnet vil være i skole, hvem der vil være sammen med barnet, og hvad barnet skal lave.

”Det skaber en ro og tryghed for forældrene og selvfølgelig også for sagsbehandlerne, at de kan se, at der er noget progression. Og vi ser, at langt de fleste trives med at starte på den

måde. Nogle starter i eget lokale med egen voksen, mens andre fx starter i en klasse med 6-8 elever,” siger Mette Tellerup Larsen.

På Basen tager man udgangspunkt i det enkelte barns behov og tilrettelægger skoleforløbet derefter.

”Vi kigger på det enkelte barn og fastlægger, hvilken gruppestørrelse barnet vil trives med, hvor længe barnet kan være i skole, og hvad barnet kan deltage i. Det hele er individuelt tilrettelagt, og så justerer vi efterhånden, hvis der er behov for det.”

Det er Mette Tellerup Larsens oplevelse, at processen ofte går hurtigere, når de krav, der stilles til barnet, er passende omfang og i længde.

» **Hvis der fra kommunens side er et ønske om fuldt skema efter to uger, så kan kravet være for stort, og så kan det tage længere tid for eleven.**

”Så får barnet en følelse af at lykkes med noget, og så kan barnet måske være der en halv time længere næste gang. Hvis der fra kommunens side er et ønske om fuldt skema efter to uger, så kan kravet være for stort, og så kan

Mette Tellerup Larsen er direktør i Dagbehandlingsskolen Basen.

det tage længere tid for eleven,” siger Mette Tellerup Larsen, som tilføjer, at hun generelt oplever et godt samarbejde med at hun generelt oplever et godt samarbejde med de fleste kommuner.

”Vi har et loyalt og troværdigt samarbejde mellem både forældre og forvaltning. I vores arbejde viser vi, at vi stiller os konstruktivt, ofte har vi en ret konkret plan, og vi kan vise, at der er en vis progression.”

Hun fortæller, at de fleste elever på Basen får fuld afgangsprøve med gode resultater, og at det blandt andet handler om, at de giver mulighed for, at eleverne kan gå til prøve på mange forskellige måder.

”Vi har fx afholdt eksamen i madkundskab, hvor eleven kunne gå til prøve i sit eget hjem med videoforbindelse. Så var læreren med virtuelt. Vi har også haft elever til prøve, hvor censor har siddet bag en skærm uden at sige noget, hvor læreren har eksamineret eleven. Der er også elever, der har haft

deres forældre eller hund med. Vi taler med eleven om, hvad der skal til, for at eleven kan gå til eksamen,” forklarer Mette Tellerup Larsen.

Hun fortæller, at det er en kæmpe sejr for de unge, når de afslutter afgangsprøven og oplever at bestå noget, og med afgangsbrevet fra Basen åbner der sig de samme døre, som hvis barnet havde taget folkeskolens afgangsprøve på en almindelig folkeskole.

Bygger bro til almenområdet

Basen er desuden VISO-leverandør, som betyder, at de rådgiver på landsplan i forhold til, hvad man kan gøre for børn og unge med ufrivilligt skolefravær.

» **Alle børn vil gerne være sammen med andre børn på deres alder og føle sig som en del af et fællesskab.**

”Vi hører nogle gange fra skolerne, at de godt forstår, at et barn hellere vil være derhjemme og spille computer frem for at gå i skole. Så kan man arbejde med en fælles udvikling af et andet børnesyn og perspektiv, ift. at alle børn i udgangspunktet gerne vil være sammen med andre børn på deres alder og føle sig som en del af et eller andet fællesskab. Vi arbejder med en grundlæggende forståelse for hvordan eleverne opfatter verden og giver medarbejderne mulighed for at få mere viden og forståelse for elevernes udfordringer.”

Hun håber, at man ved at tilføre større viden til almenområdet med tiden vil kunne lykkes med at fastholde og bygge bro til, at elever kan blive i almen-skoler eller specialskoler.

”Barnet skal have det rigtige tilbud, men hvis man i højere grad kunne hjælpe barnet til at trives tidligere, ville det da være at foretrække både for barnet og samfundsøkonomien,” siger Mette Tellerup Larsen.

Vidste du, at...

Foto: Stockfoto

...**2,1%** af børn i alderen 0-17 år har en autismediagnose, og **3,2%** af unge i alderen 12-30 år har en autismediagnose?

Kilde: Autisme i Tal 2024

Foto: Stockfoto

...**33%** af elever med autisme går i specialskole og dagbehandlingsskoler?

Kilde: Autisme i Tal 2024

Foto: Stockfoto

...Autismeforeningens inklusionsundersøgelse 2024 modtog det højeste antal besvarelser siden 2016? Ikke færre end **1358** tog sig tid til at besvare undersøgelsen i år, og det er vi meget taknemmelige for.

Annonce

Tag med Autismeforeningen til Porto Santo 30. maj til 6. juni 2025

Drømmer du om en uforglemmelig ferie med både afslapning og aktiviteter i smukke omgivelser? Nu har du muligheden! Autismeforeningen tilbyder isamarbejde med Dansk FolkeFerie en rejse til den portugisiske vulkanø **Porto Santo**.

Hvad kan du opleve?

Porto Santo er en sand perle for dig, der ønsker at kombinere aktiviteter med afslapning. Udforsk øens spændende landskaber til fods eller cykel, spil golf, tennis eller Padel. Du kan også nyde den 9 km lange prisvindende sandstrand eller slappe af ved poolen.

Bemærk, at hotellet desværre ikke er egnet for kørestolsbrugere på grund af trapper og ujævnt terræn.

En ekstra ferieoplevelse

Denne rejse er ikke en erstatning for vores populære Malta-rejse, men et ekstra tilbud, skabt på opfordring fra vores medlemmer. Vi glæder os til at dele denne skønne destination med jer.

Praktisk information

- **Hvornår?** 30. maj – 6. juni 2025
- **Hvor?** Porto Santo, Portugal. Afrejse fra Kastrup

Rejsen gennemføres kun ved minimum 30 deltagere.

Læs mere, og ansøg via vores hjemmeside www.autismeforeningen.dk/ferier/

Når ufrivilligt skolefravær rammer familien:

Det kan I gøre for at passe på hinanden

Af Julie Stougaard Jørgensen

Når et barn ikke kan komme i skole på grund af ufrivilligt skolefravær, bliver hele familiens hverdag vendt op og ned. Så hvad kan man som forældre gøre for at komme bedst muligt igennem den periode? Det kommer klinisk psykolog og terapeut Mette Kyung med råd til her.

Når man taler med Mette Kyung om ufrivilligt skolefravær, er det første, hun italesætter, hendes forståelse for den svære situation, forældrene står i.

”Jeg vil gerne starte med at anerkende det følelsesmæssige pres, forældrene oplever, når de havner i den her situation. Det er svært, især når man har et barn med de begrænsninger, som autistiske børn har,” siger Mette Kyung.

» Hvis man ikke møder forståelse og anerkendelse, efterlades man ofte med en følelse af skyld.

Hun fortæller, at hun i sit arbejde med familierne ofte arbejder med den afmagt, der spreder sig i sådan en situation.

”Barnet oplever ofte en afmagt, når det har prøvet at gøre, som de voksne sagde eller at passe ind i sit skolemiljø, men nu sidder med en kæmpe nederlagsfølelse. Så oplever barnet ofte en følelse af ikke at slå til, ikke at være noget værd.”

”Det er også fuldstændig almindeligt, at forældrene rammes af afmagt, fordi man også selv som forældre har været igennem alt muligt og ovenikøbet, bevidst eller ubevidst, sidder med en

følelse af skyld over, at det ikke er lykkedes at få barnet til at trives i skolen. Hvis man ikke møder forståelse og anerkendelse, efterlades man ofte med en følelse af skyld, selvom forældrene har gjort alt, hvad de kunne.”

Lav overskuelige invitationer til dit barn

For at forebygge, at følelsen af afmagt spreder sig i familien, kan det være en god ide, at man som forælder taler med nogle, der forstår, hvad man står i, som ikke er fordømmende, og ikke - som så mange andre - kommer med råd til et ”quickfix”.

”På den måde kan man hjælpe sit barn med at være mere neutral, så man ikke ubevidst kommer til at spejle afmagten tilbage til barnet. Det er selvfølgelig helt naturligt at føle sig opgivende i den her situation. Selv de mest kompetente og ressourcerstærke forældre kan få den her følelse. Men det kan komme til at stå i vejen for den måde, man forsøger at hjælpe sit barn på,” forklarer Mette Kyung.

Mange børn, og særligt autistiske børn, kan have svært ved at kommunikere, hvad de føler. Så ofte viser nederlagsfølelsen hos barnet sig ved, at barnet trækker sig tilbage og isolerer sig.

Mette Kyung taler ofte med forældre om, hvordan de lige så langsomt kan arbejde med at få barnet ud af den her isolation. Og her er det vigtigt at finde

bittesmå ting i hjemmet, som forældrene kan invitere til uden et pres.

”Det handler om at tænke i noget, barnet er god til eller interesserer sig for, noget som kan få genetableret, at barnet føler, det kan og vil noget. Hvis I fx har en hund, kan forælderen sige til barnet ’vores hund ville blive så glad, hvis du ville hjælpe med at give den mad en gang i mellem – kunne du have lyst til det?’ Eller ’den ville blive så glad, hvis du ville gå med ud og kaste en bold?’ Det kan være bare én, to eller tre gange, og så må barnet gerne gå ind på værelset igen. Det skal være overskueligt og uden, at barnet oplever et pres, og så skal man som forælder være vedholdende og tålmodig,” forklarer Mette Kyung.

”Man skal finde dét, de er gode til, og hvor de kan byde ind med noget, der er af værdi for fx hunden eller familien. Små invitationer, der får barnet ud af den her afmagtstilstand. Og hver gang, barnet deltager, er det en sejr. Det kan være ultrakorte aktiviteter, og så kan børnene selv være med til at bygge mere på efterhånden,” siger Mette Kyung.

Hold fast i rutiner, der gavner jer som familie

Når et barn har ufrivilligt skolefravær, kan der opstå en følelse af undtagelsestilstand i hjemmet. Alles fokus er på barnet, der er i mistrivsel, og alle aktiviteter derhjemme overvejes med

henblik på barnet. Men Mette Kyung opfordrer til, at man aftaler nogle familieaktiviteter, også i forhold til hvis der er søskende, og fortsætter med de rytmer og rutiner, man har som familie, selvom man har et barn hjemme med ufrivilligt skolefravær.

”Det er rigtig godt, at man som familie synliggør nogle rytmer og rutiner. Nogle hyggelige ting, man har i familiens ugeplan, noget alle har gavn af, også selvom barnet med autisme ikke kan være med. Her er det blot vigtigt, at barnet altid inviteres til at være med, også selvom barnet takker nej ni ud af ti gange. Et barn i den situation vil ofte have tanker som ’jeg kan ikke noget’, og ’jeg er dum’ og vende det indad. Så når barnet får de her invitationer uden pres, får barnet en oplevelse af at blive inkluderet og vil på sigt få mulighed for at byde ind med små, værdifulde handlinger til fællesskabet.”

Når man holder fast i, at familien skal have nogle rytmer og rutiner, som barnet med autisme ikke nødvendigvis er en del af, skal man ikke tænke, det er et svigt, siger Mette Kyung.

”Det er helt ok, så længe man vedholdende og tålmodigt laver nogle overskuelige invitationer, som på et tidspunkt bliver muligt for barnet med autisme at indgå i. Det er jo også vigtigt, at man ikke glemmer familielivet og parforholdet.”

Parforhold på prøve

Netop parforholdet kommer for alvor på prøve, når man har et barn, der er i så alvorlig mistrivsel, at det ikke kan gå i skole.

”Parforholdet er dét, der ryger først. Når man har et barn med særlige behov, sluger det lynhurtigt al energi og fokus. Her kan det være en god ide at lave en aftale med hinanden om, at man bruger måske bare 5-10 minutter en gang imellem på at gå rundt om huset og tale om, hvordan dagen har været,” siger Mette Kyung.

Det er hendes erfaring, at det tit er mødrene, der går hjemme på tabt arbejdsfortjeneste, og det kan give en stor ubalance i parforholdet, forklarer hun.

”Det er et stort pres at gå hjemme og hele tiden blive mindet om, hvor svært ens barn har det. Det er også svært at være social, det er svært at deltage i arrangementer. Hvis mor går derhjemme, så er mor så fyldt op af alt muligt, og i virkeligheden kan hun føle sig ensom. Far kan også føle sig afmægtig og have dårlig samvittighed. Her kan det være godt at huske på, at der ikke altid er brug for, at man forsøger at fikse det, måske har man bare brug for at læsse af eller glæde sig over de små sejre.”

Hun foreslår, at man sætter tid af til at være sammen om noget som par. En parforholdsaktivitet som man tager lige så alvorligt at sætte ind i skemaet som aktiviteterne for børnene.

”Det kan være, man ser en film sammen, spiller et spil eller måske på et tidspunkt får mulighed for at gå en længere tur. Tænk over, hvorfor det var, I fandt sammen, og gør en lille ting for hinanden en gang i mellem. Selvom det er en lille handling, er det stadig et symbol for, at vi ikke helt

glemmer hinanden.”

Mette Kyung opfordrer også til, at man overvejer at lave en ny rollefordeling, hvis den ene forælder er ved at løbe tør for overskud.

”Hvis mor har taget meget af kommunikationen med skole og professionelle, så kan det være rart, at far lige tager over i en periode. I nogle tilfælde skaber det også en bedre balance i forældreskabet, fordi det også kan være rart for far at byde ind. Der er ingen, der har lyst til hele tiden at skulle være den irriterende forælder, der ringer og følger op på fx aftaler, hvilket der ofte kan være brug for. Det er krævende og udmattende at holde en god, konstruktiv samarbejdstone.”

» Det er rigtig godt, at man som familie synliggør nogle rytmer og rutiner.

Afmagten spænder ben for samarbejdet

Flere forældre oplever et stort pres fra blandt andet skolen, når barnet er derhjemme med ufrivilligt skolefravær. Mette Kyung opfordrer blandt andet til, at man i det tilfælde overvejer at benytte sig af en bisidder.

”En bisidder kan tage med til møder og hjælpe med at sige ’vi ved, hensigten er god, og der er ikke noget, forældrene hellere vil, end at barnet kommer i skole, men lige nu laver vi en timeout. Forældrene har ikke lavet andet end at forsøge at få det her til at lykkes, nu sidder de med en nederlagsfølelse og

føler sig afmægtige. I siger, det skal ske og hurtigst muligt. Vi er enige om, at vi ønsker det samme, men vi skal blive enige om måden, det skal ske på'."

"Der er ikke et quickfix, når et barn har ufrivilligt skolefravær. Der er brug for, at de rammer, der sættes for at få barnet tilbage i skole, bliver afstemt med barnets forudsætninger. Man er nødt til at tale om, at alle ønsker det samme, men at alle omkring barnet bliver nødt til at arbejde tæt sammen. Helt ned i de små detaljer - nærmest på samme

Om Mette Kyung:

- Specialist i klinisk psykologi & børneneuropsykologi
- Arbejder bredt med børn, unge og familiers udvikling og trivsel
- Er specialiseret i neuro-udviklingsforstyrrelser (autisme, ADHD m.v.) og komplekse problemstillinger, men har haft særligt fokus på autisme i næsten 30 år
- Er privatpraktiserende psykolog, men samarbejder med kommunale, regionale og private institutioner om udredning og behandling af børn og unge med særlige behov samt kompetenceudvikling af professionelle.

måde som man gør derhjemme," siger Mette Kyung.

Det er hendes oplevelse, at samarbejdet med fagpersoner kan blive udfordret, fordi der opstår afmagt hele vejen rundt.

"Der skal de professionelle også nogle gange have rådgivning og supervision, og fagpersonen er også nødt til at kigge indad og undersøge, hvordan man arbejder med det her på en hensigtsmæssig måde. Og så må man tage en timeout når kommunikationen bliver uhensigtsmæssig. Det er naturligt at få lyst til at skyde på hinanden, når man føler afmagt, men her bliver børnene taget som gidsler," siger Mette Kyung.

"Der rådgiver jeg også forældre i, hvordan de kan hjælpe til at få en mere hensigtsmæssig kommunikation, hvis de føler sig ramt af noget, de professionelle siger, i kampens hede. Man kan sige 'det er over strengen, det gør ondt i maven på mig.' 'Det var lige en mavepuster, du gav mig dér. Det er derfor, det er utrolig hårdt for mig at være til de her møder.'

Hun opfordrer samtidig til, at man bygger på relationen, når man møder fagfolk med forståelse og empati.

"Det kan være rigtig godt at sige 'tusind tak, det er lige dét, jeg har brug for', hvis der er en fagperson, der udviser bedre forståelse for en som forælder. For ofte mærker de også presset ovenfra, og så er det rart at få at vide, at det har en betydning, det de gør, at de lytter og udviser forståelse. Hvis man som forældre føler, man bliver lyttet til og forstået, så kan man også godt udfordres lidt, men tit går kampen på, at man sidder med så mange negative følelser. Så anerkendelse for det store arbejde, man gør, både som forælder og fagperson, kan vende hele samarbejds miljøet."

Andres "gode" råd kan føles som pres

Et andet pres, der nogle gange kan opleves, er fra den øvrige familie. Selv-

om det er med de bedste intentioner.

"Her kan det være rigtig vigtigt, at man anerkender den gode intention og siger 'jeg ved, I mener det godt, I skal bare vide, at det jo ikke er, fordi vi ikke har prøvet meget forskelligt. Det har også taget os lang tid at lære at forstå vores barn. Vi ved, I mener det godt, men det virker som et pres, og det gør ondt lige dér, hvor jeg i forvejen føler mig som en utilstrækkelig forælder."

Mette Kyung opfordrer til, at man prøver at være eksplicit og konkret i forhold til, hvordan den øvrige familie kan hjælpe i den svære situation.

» Hvis mor har taget meget af kommunikationen med skole og professionelle, så kan det være rart, at far lige tager over i en periode.

"Det kan være hjælp til aftensmad, hjælp til at slå græsset, eller der kan være nogle søskende, der kunne have rigtig godt af at blive fulgt til fodbold eller få en tur på café eller i biografen. Det kan være dejligt for søskende at opleve en særlig opmærksomhed, fordi deres søskende med autisme tager så meget tid og kræfter fra forældrene. Samtidig kan forældrene have dårlig samvittighed over ikke at kunne tilbyde det, og så kan det være en lettelse, at familien byder sig til."

"Når I giver konkrete forslag til, hvordan familien kan hjælpe, mærker de, at I gerne vil inddrage dem, og at de ikke bliver skubbet helt væk, som mange i den øvrige familie ellers kan komme til at føle, når de står og tripper og gerne vil hjælpe, men ikke ved hvordan. Så bliver det en win-win-situation" slutter Mette Kyung.

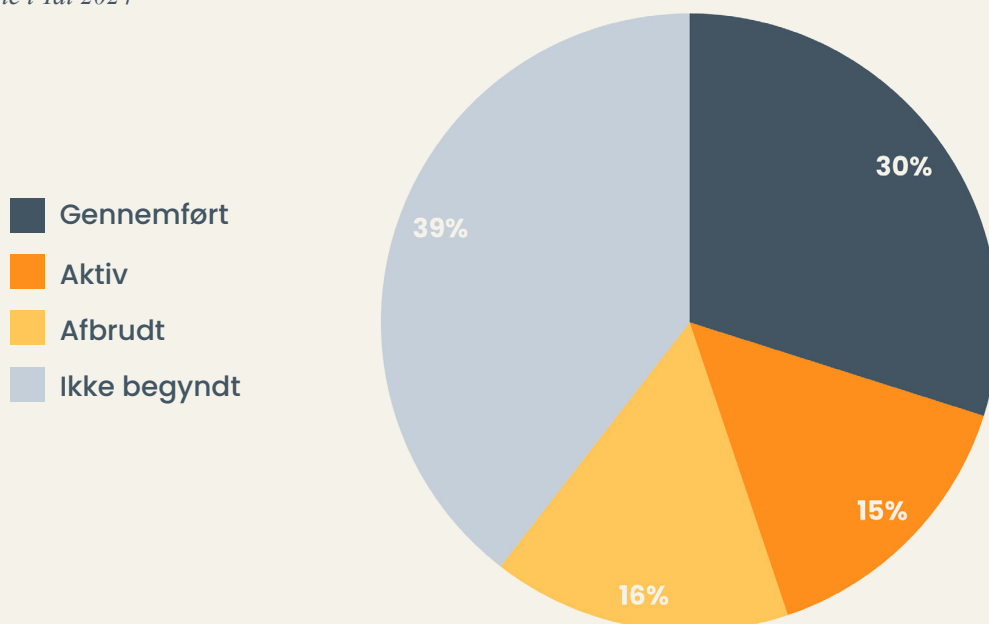
Ungdomsuddannelser

Af Julie Stougaard Jørgensen

30% af unge med en autismediagnose har gennemført en ungdomsuddannelse, mens **39%** af unge med autisme aldrig har påbegyndt en ungdomsuddannelse.

16% har afbrudt deres ungdomsuddannelse, og omkring **15%** af unge med autisme er aktive på en ungdomsuddannelse, svarende til **4.435** unge med autisme i 2022.

Kilde: Autisme i Tal 2024

Announce

Skal din annonce med i næste Autismeblad?

Du kan få din annonce med i Autismebladet og støtte den gode sag, samtidig med at du når ud til flere!
Send en mail til Kursus@autismeforening.dk og hør mere om priser og muligheder.

Folkeskolelærere om undervisning i almenklassen: Der er brug for flere ressourcer og mere tid til fordybelse

Af Julie Stougaard Jørgensen

I Autismeforeningen har man også fokus på de autistiske børn, der ikke trives i den almene klasse, og som derfor ofte ender med at få ufrivilligt skolefravær. Men hvordan er det egentlig at være lærer i en almen klasse, hvor der er børn, der har helt andre behov end flertallet? Det har vi talt med Kirsten Fisker om, som har været lærer gennem 25 år.

Kirsten Fisker har gennem sine 25 år som lærer fulgt folkeskolens udvikling på første hånd. Her har hun set, hvordan eleverne er gået fra drypvist at have fravær, til at flere af eleverne har decideret ufrivilligt skolefravær. En gruppe som hun oplever, de autistiske børn ofte er en del af.

Samtidig har hun erfaret, hvordan både det faglige fokus og ikke mindst de sociale spilleregler i klassen gennem årene har forandret sig. Det er foran-

dringer, der kan være særligt svære at agere i, når man har en autistisk tænkende hjerne.

”I dag har man fra politisk side besluttet, at projektbaseret læring og innovativ undervisning skal være en stor del af folkeskolen. Det kan være rigtig svært som autist, for med den type opgaver kan det kan være svært at vide, hvornår man er færdig. Det kan føles som uendelighedsopgaver, for opgaven er løst, når eleven selv er tilfreds

med svaret, og det kan være svært at forholde sig til,” forklarer Kirsten Fisker.

Ressourcerne er få

Hun fortæller, at hun samtidig ser nogle nye børnetyper i skolen, som er opdraget til at være mere i centrum.

”Der er mange med deres egne dagsordener i en klasse, og der er alliancer og alt muligt andet, der gør, at børnene skal holdes meget mere i hånden end tidligere. Også børn uden autistiske træk kan føle sig presset af at skulle passe ind, de skal være på Instagram og se rigtige ud. Og som autist kan det være rigtig svært at afkode det sociale spil.”

» For eksempel ser vi, at der ikke er ressourcer til fysisk at indrette et inkluderende klasselokale, hvor der er mulighed for, at nogle børn kan arbejde i mindre grupper i mere ro.

Lærer Kirsten Fisker ser det som en stor udfordring, at der samfundsmæssigt og politisk er et ønske om mere innovativ undervisning og høj omsætningshastighed i skolen. ”Her taber autistene,” siger hun.

Ifølge Kirsten Fisker kræver skoledagen i dagens skole en hel del ressourcer, hvis læreren skal lykkes med både at vise nærvær over for børnene i klassen, der ikke har autistiske træk,

og samtidig også skal kunne møde de autistiske børn på deres behov.

”Desværre er ressourcerne klemte i forhold til virkelig at tænke autistiske børns tankegang ind i undervisningen. For eksempel ser vi, at der ikke er ressourcer til fysisk at indrette et inkluderende klasselokale, hvor der er mulighed for, at nogle børn kan arbejde i mindre grupper i mere ro. Samtidig er der i perioder ikke mulighed for at kalde ekstra kræfter ind, og så er det en udfordring at give børnene det nærvær, de har brug for,” fortæller Kirsten Fisker.

» Der er brug for mere mulighed for fordybelse i undervisningen.

”Det slider på én, at man ved, hvad der skal til, for at de her børn oplever at blive set, og teoretisk set kan man også gøre det, men pensum og tiden er presset. De her børn er ikke nødvendigvis nogle, der kommer og hiver dig i ærmet, hvis de ikke føler sig set. I stedet går de nedslået fra en time og oplever ikke at være blevet set. Og børn kom-

mer i skole, når de bliver set og anerkendt. Derfor er det svært, når man som lærer går ud af klassen og føler, at man ikke har været i stand til at vise barnet ’jeg ser dig, og vi gør det på din måde lige om lidt’. Så kan man føle sig lidt magtesløs.”

Tempoet skal skrues ned

Kirsten Fisker ser det som en stor udfordring, at der samfundsmæssigt og politisk er et ønske om mere innovativ undervisning og høj omsætningshastighed i skolen.

”Der er stort fokus på, at man skal hurtigt videre til det næste i stedet for at give børnene mulighed for at fordybe sig. Og her taber autisterne, for hvor er forudsigeligheden henne i den type undervisning? Det udfordrer de børn, og jeg ser, at de efter sådan nogle forløb er væk i en periode for lige at puste ud, og i nogle tilfælde kommer de ikke tilbage.”

Hun fortæller, at børnene i en femteklasse på den skole, hvor hun arbejder, efterspurgte, om de kunne få lov til at fortsætte med et særligt projekt, som de syntes var spændende at arbejde med. Projektet skulle blot have varet

en uge, men elevernes lærer efterkom deres ønske, og efterfølgende har de arbejdet med det i flere måneder.

”Her sad eleverne i mindre enheder og fik lov at fordybe sig i dét, de syntes

» Børnene er i virkeligheden bare en afspejling af, hvordan vi hele tiden skruer op for tempoet i vores samfund.

var sjovt. Tempoet kom ned, og eleverne nød at få mulighed for at nørde med emnet. Der er brug for mere mulighed for fordybelse i undervisningen. Flere interessenter mener, at det er der rigelig tid til, men det er ikke min oplevelse,” siger Kirsten Fisker, som mener, at man er nødt til at tænke på omsætningshastigheden i vores samfund.

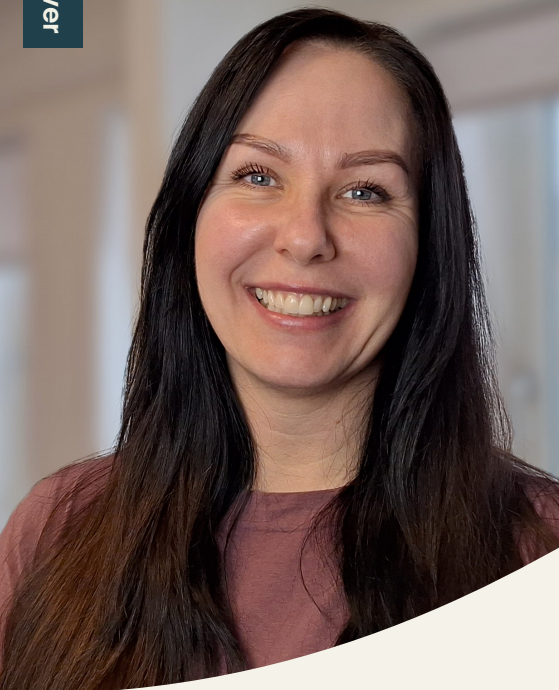
”Børnene er i virkeligheden bare en afspejling af, hvordan vi hele tiden skruer op for tempoet i vores samfund. Og det er sådan, at hvad der er godt for autister, er godt for os alle. Tydelighed og rammesætning er godt for os alle sammen,” slutter hun.

Annonce

Få solsikke snoren på Spektrumshop.dk

På spektrumshop.dk kan du få solsikke snoren og et kort med "jeg er autist" eller "jeg har autisme" gratis, du betaler blot for fragten!

Få hjælp af Autismeforeningens socialrådgiver

Skriv en mail til Socialraadgiver@autismeforening.dk

Oplys gerne, hvad din henvendelse omhandler – hvis du ønsker at blive ringet op, kan du bare gøre det helt kort.

Oplys dit medlemsnummer.

Oplys dit telefonnummer, hvis du ønsker en telefonsamtale.

Det er desværre ikke muligt at tage samtalen med socialrådgiveren ved personligt fremmøde, ligesom det heller ikke er muligt at få kontakt til socialrådgiveren via sms, lægge en telefonsvarerbesked eller ringe uden for den bookede tid.

Når børn ikke kan komme i skole

Af socialrådgiver Charlotte Nielsen

Her får du betragtninger og råd vedrørende ufrivilligt skolefravær fra Autismeforeningens rådgivning. Desuden indeholder artiklen vejledning om de processer, der bør gå i gang i skoleregi, når et barn oplever ufrivilligt skolefravær. Artiklen kommer også ind på muligheder for støtte fra kommunens socialforvaltning for børn og unge.

Ufrivilligt skolefravær tolkes nogle gange af omgivelserne som et udtryk for, at børn ikke gider at gå i skole, at det er hyggeligere at være derhjemme og spille computer. Det er der imidlertid ikke noget fagligt eller videnskabeligt – hverken bredt set eller specifikt for autistiske børn - der understøtter.

Mennesker vil gerne gøre det rigtige, hvis de kan. Autistiske børn er ingen undtagelse. De vil gerne gå i skole, og de vil gerne have en hverdag sammen med jævnaldrende. De vil gerne lære, og de vil gerne være en del af fællesskabet.

Ufrivilligt skolefravær må i denne kontekst ses som en konsekvens af en akut eller langvarig belastning. Belastningen opstår på baggrund af uoverensstemmelse mellem de ressourcer, barnet har til rådighed, og de krav barnet oplever at skulle honorere.

Det er ikke et resultat af forældre, der ikke evner at stille krav til deres barn – faktisk tværtimod. Foreningen hører ofte fra rådvilde forældre der, i et forsøg på at leve op til samfundets normer, herunder kravet om at børn skal undervises og forestillingen om ”de gode forældre”, oplever at de må ty til magt – fx at true med straf eller fysisk at bære barnet - for at få barnet ud ad

døren. Forældrene kan have en oplevelse af, at dette er aldeles uholdbart eller som et overgreb mod barnet.

Som når voksne går ned med stress

Det er vigtigt, at omgivelserne lytter til barnet og dets signaler for at forstå, hvad der er på spil. Hvis et barn får en belastningsreaktion (det behøver ikke nødvendigvis at være en lægelig vurdering) og derfor ikke kan komme i skole, må vi behandle det, som vi behandler voksne, der går ned med stress. Barnet skal ikke mødes med konsekvenspædagogik og straf for ikke at gå i skole. Det skal derimod mødes med omsorg og forståelse. Det skal tilstræbes, at barnet får gode dage med ting, det nyder at lave, ting der giver god og positiv energi. Man kan ikke gøre det for hyggeligt eller kompromittere barnets lyst til at gå i skole ved at sikre, at det har det godt – det gør vi jo heller ikke, når børn er fysisk syge.

Hvis barnet er tryk ved det, og selv er indstillet på det, kan det komme i skole i det omfang, barnet kan. Hvis det synes at gøre barnet godt, kan det give mening, at barnet kan prøve at følge undervisningen og/eller bare kan være en del af fællesskabet. Det er de voksne omkring barnet, der skal hjælpe med at afgrænse og sikre, at barnet

ikke kører for hårdt på. Som nævnt vil børnene gerne gøre det godt, og de er ofte ikke i stand til at mærke efter, før det er for sent.

Det kan synes misforstået, hvis et barn nødes til fortsat at møde op i skolen, imens det aktivt gennemlever en belastningsreaktion. Hvis et barn kun kan møde op ganske kort tid (fx ½ -1 time om ugen), virker til blot at holde ud og har det svært efterfølgende, kan det måske synes som en rimelig slutning at barnet - på det tidspunkt - ikke er klar. En belastningsreaktion (ligesom voksen stress) helbredes ikke gennem systematisk og vedholdende eksponering for det, der er svært – det er sådan, den opstår. Den afhjælpes med ro, positive aktiviteter, samvær og nærvær samt at blive mødt relevant.

Det kan være værd at huske på, at barnet ikke ved, eller kan forestille sig, hvilke muligheder der er for at imødekomme dets behov, eller hvilke alternativer der er til at gå i den skole, det går i. Barnet har ofte heller ikke medbestemmelse i forhold til at definere, hvad det har behov for, samt hvor eller hvordan det bedst kan gå i skole. Dette kan føles som et tab af kontrol og autonomi og bidrage til øget usikkerhed hos barnet. Det er vigtigt, at barnet ikke påføres ansvar for situationen. Det skal heller ikke gøres eneansvarlige for at lykkes med at komme i skole. Man kan således ikke nøjes med at sige 'nu har vi lavet en fin løsning, så skal du jo bare møde op.'

Det er vigtigt, at vi sikrer gennemsigthed og kun lover dét, vi ved, vi kan holde – og så holder det. Disse børns tillid til at omgivelserne vil dem det godt og forstår dem kan være alvorligt svækket. Når et barn ikke føler sig tryk eller tillidsfuldt, vil det oftere sig "nej tak" til, hvad end vi tilbyder eller foreslår. Dette kan opfattes som PDA-adfærd (patologisk kravundgående adfærd). Det kan det være, men det behøver ikke nødvendigvis være dét, der er tale om.

Vi må sikre, at barnet får den nødvendige information til, at det ved, hvad det siger "ja" til. Vi må også tilbyde det en tryk udvej, hvis det alligevel bliver for svært. Vi må nødvendigvis flytte barren til det niveau, hvor barnet føler sig tryk og sikker, for på den måde at opbygge barnets robusthed igennem gentagende oplevelser af at lykkes, gode aftaler og støtte til hensigtsmæssige strategier for bl.a. energiforvaltning, kommunikation og socialt samvær.

Møder på skolen

Allerede forud for at barnet får ufri-villigt skolefravær, kan der have været dialog mellem forældrene og skolen om barnets trivsel. Dette kan måske have medført forskellige indsatser inden for skolens egne rammer eller måske støttetimer i klassen. Det kan også være, at man i første omgang har villet se det an.

Nogle gange ser skolen ikke de samme mønstre eller udfordringer som forældrene. Det kan være ganske forståeligt, da børn med autisme ofte kamouflerer deres vanskeligheder (også kaldet at maskere) og holder på sig selv, til de kommer hjem. Det kender de fleste, fx når vi ikke skælder kollegaen ud på ar-

bejdet, men i stedet er sur og tvær, når vi kommer hjem til familien i trykke rammer. For disse børn er det dog ikke en enkelt episode med dårligt humør. Det kan være deres hverdag over meget lang tid med fx nedsmeltninger, sensorisk overload, apati, følelsesmæssigt kaos, konflikter, gråd mm. som respons på en dagligdag, hvor de er i overkrav.

Møderne på skolen skal gerne munde ud i en plan for, hvordan man vil forsøge at støtte barnet. Hvad tænker man, der skal til, for at barnet kan komme tilbage i skole. For nogle børn kan det være tilstrækkeligt, at der laves konkrete tiltag og aftaler i den nuværende klasse, eller at der bevilges støtte i den almene klasse. For andre kan der være behov for et andet og mere specialiseret skoletilbud.

Skolen vil typisk sikre sig, at man har afprøvet tiltag i den almene klasse, førend der indstilles til et andet skoletilbud. Det bør man også. Dog er der tilfælde, hvor vi alt for sent bliver opmærksomme på barnets behov, og barnet ikke kan komme tilbage til klassen. I disse tilfælde skal man ikke afprøve en masse forskelligt, man skal

blot tage aktivt stilling til, hvorfor man ikke mener, det er relevant.

Det er altid en god ide at bede om at få tilsendt referater, planer og (særligt) aftaler fra møder. Tag eventuelt selv noter, og del med skolelederen og kontaktlæreren.

Specialpædagogisk bistand og specialundervisning

Det er skolens leder, der beslutter at indstille til specialpædagogisk bistand eller specialundervisning. Går barnet i privatskole, er det skoleleder på distriktsskolen, der skal indstille til et specialundervisningstilbud.

De forskellige muligheder for støtte er:

- Supplerende undervisning (når støttebehovet vurderes til mindre end 9 timer om ugen). Gives inden for skolens egne rammer (kan variere fra kommune til kommune). Skoleleder har beslutningskompetencen. Skolerne kan selv beslutte, hvordan man indretter den supplerende undervisning.
- Specialpædagogisk bistand i den almene klasse (når støttebehovet vurderes til mere end 9 timer ugen). Skoleleder beslutter at indstille til støtte på baggrund af en PPV. Det er kommunalbestyrelsens (visitationen) afgørelse.

- Specialundervisning i specialklasse på en almen folkeskole. Skoleleder beslutter at indstille til et specialundervisningstilbud på baggrund af en PPV. Det er kommunalbestyrelsens (visitationen) afgørelse.

- Specialundervisning på en specialskole. Skoleleder beslutter at indstille til et specialundervisningstilbud på baggrund af en PPV. Det er kommunalbestyrelsens (visitationen) afgørelse. Specialundervisning kan også foregå på en dagbehandlingsskole (se afsnit om støtte efter barnets lov).

Støtte i skolen forudsætter altid en PPV (pædagogisk-psykologisk vurdering).

PPR, PPV og udredning

Pædagogisk-psykologisk rådgivning i kommunen (PPR) består af ppsykologer og andre fagpersoner, som yder faglig sparring til skolerne. Det er også den funktion, der foretager vurderingen af, om et barn har behov for støtte i skolen.

Redskabet til denne vurdering kaldes en pædagogisk-psykologisk vurdering (PPV). PPV'en skal være et aktuelt billede af barnets situation. Den skal indeholde oplysninger om barnets forudsætninger (herunder diagnoser),

vurdering af barnets behov i skolerammen, samt anvisninger til hvordan barnet bedst imødekommes.

Er barnet endnu ikke udredt, kan PPR også spille en vigtig rolle. PPR er nemlig den instans, der på nuværende tidspunkt peges på for henvisning til udredning i psykiatrien. Reelt set kan både egen læge og kommunen henvise, men henvisningerne afvises oftere af den centrale visitationsenhed. Det skyldes antageligt, at henvisninger fra PPR indeholder flere oplysninger som bl.a. observationer fra skole, pædagogisk notat og WISC-test, som psykiatrien baserer deres indledende vurdering af behovet for udredning på.

Klagenævnet for specialundervisning

Får man afslag på specialpædagogisk bistand eller specialundervisning, har man ret til en skriftlig afgørelse med dertilhørende begrundelse. Skolen og skoleforvaltningen er en myndighed og underlagt forvaltningsloven. Ønsker man at klage, er det i første omgang myndigheden selv (skolen eller skoleforvaltningen), der skal behandle klagen. Fører en genbehandling ikke til et andet resultat, skal sagen sendes til Klagenævnet for Specialundervisning.

Nu og da hører vi fra vores medlemmer, at de ikke kan få en afgørelse om, at skolen ikke ser et behov for støtte. I disse tilfælde kan det være en god ide

på skrift at anmode om en afgørelse og bede om, at der svares tilbage på skrift. Så må det svar gøre det ud for et afslag.

Vi kan opfordre til, at man som borger tilkendegiver problemet med en manglende afgørelse over for skole, skoleforvaltning, kommunalbestyrelse, evt. borgerrådgiver og Ankestyrelsens kommunale tilsyn.

Nedsat skema og sygemelding

Hvis et barn er væk fra skolen i mere end to uger, kan skolelederen ifølge folkeskolelovens § 39 stk. 2 bede om at se lægerklæring. Hvis man ikke kan få en lægeerklæring, fx fordi lægen ikke kender barnet, er det ikke ulovligt, at barnet ikke kommer i skole. Det bliver dog registreret som 'ulovligt fravær', og når fraværet overstiger 15 %, skal skolen lave en underretning til socialforvaltningen for børn og unge.

Det kan være fint at inddrage socialforvaltningen i forhold til barnets situation med ufrivilligt skolefravær, hvis de ikke allerede er bekendt med barnets situation fx gennem ansøgning om støtte eller kompensation. Der kan være hjælpsomme indsatser til rådighed via socialforvaltningen.

Sygeundervisning

Når et barn har mere end 15 dages fravær (det behøver ikke at være sammenhængende), skal skolen kontakte forældrene og tilbyde sygeundervisning jf. folkeskoleloven § 23 eller fri-skoleloven § 3.

Vær opmærksom på, at det kan være en utryk situation for barnet, hvis en lærer skal komme i hjemmet. Hjemmet er barnets "helle". Det kan være en løsning at overveje muligheden for, at barnet kan modtage lidt undervisning online eller på neutral grund, fx et bibliotek, hvis skolen ikke er en mulighed.

Der findes private online undervisningstilbud, men dette kan hverken bevilges efter folkeskoleloven eller

barnets lov. Dette har ministeriet gjort udtømmende op med i hyrdebrev til kommunerne af d. 24. november 2023. Hvis man har forsøgt med forskellige kommunale indsatser, og man ikke ser den nødvendige effekt, kan det være en løsning at tage kontakt til VISO. VISO tilbyder gratis rådgivning og vejledning inden for det specialiserede socialområde og undervisningsområdet.

VISO anbefaler, at man henvender sig til dem i samarbejde med kommunen. På den måde kan deres rådgivning understøtte og kvalificere kommunens arbejde i sagen. Man kan også henvende sig til VISO uden at koordinere med kommunen. I så fald anbefaler de, at man ringer til dem for en uforpligtende og rådgivende samtale om den problemstilling, der søges hjælp til.

Afsluttende bemærkning

Denne artikel skal ses som en overordnet vejledning i forhold til indsatser, muligheder og rettigheder. Den er dog

ikke udtømmende, og du er meget velkommen til at kontakte rådgivningen for yderligere vejledning.

De indledende betragtninger kan ses som anbefalinger, men også som en modvægt til en forestilling om, at børn og forældre skulle foretrække en situation, hvor barnet er hjemme.

Autismeforeningen oplever, at familierne og børnene er uhørt pressede og ulykkelige i situationen med til tider uoverstigelige konsekvenser til følge. Ingen har ønsket at være i den situation – det er ikke et valg.

Vi som fagpersoner kan være med at til styre uden om de fordomme, narrativer og diskurser, som vi møder. Vi kan være åbne for andre perspektiver og ny viden. Det er vores professionelle afsæt og privilegium at have den indsigt og det overskud, der skal til, for at se verden, som dem vi arbejder for, ser den.

Lidt om rettigheder

I rådgivningen oplever vi, at mange gerne vil høre, at de har ret til noget mere konkret – en specialskole, psykologhjælp, aflastning osv. Det er meget forståeligt. Det er rigtig svært at søge om og vente på hjælp, når man reelt ikke helt ved, hvad den hjælp vil være, eller hvad det rette for ens barn er.

Det er trods alt fint at kende de mest basale rettigheder, som man oppebærer. Her er en kort liste af rettigheder, som gælder i disse sager.

- Retten til bisidder / partsrepræsentant (Forvaltningsloven § 8)
- Retten til inddragelse af barnet og forældrene (Retssikkerhedsloven § 4, Barnets lov § 5 og Folkeskoleloven § 12)
- Retten til partshøring i oplysninger (Forvaltningsloven § 19)
- Kommunens pligt til oplysning af sagen inden der træffes afgørelse (Retssikkerhedsloven § 10)
- Retten til skriftlig afgørelse og begrundelse (Forvaltningsloven kapitel 6)
- Retten til aktindsigt (Forvaltningsloven kapitel 4)

Henvisninger: Foreningen Skole og Forældre, Bekendtgørelse om specialpædagogisk bistand og specialundervisning i folkeskolen, Klagenævnet for specialundervisning.

Støtte efter Barnets lov

Tabt arbejdsfortjeneste (Barnets lov § 87)

Tabt arbejdsfortjeneste er en af de mest almindelige former for hjælp, der søges - og gives - til forældre til børn med ufrivilligt skolefravær. I Autismeforeningens rådgivning ses det, at halvdelen af forældre til børn op til 12 år med ufrivilligt skolefravær får tabt arbejdsfortjeneste (helt eller delvist). For forældre til unge, fra 13 år og op, er det knap hver femte.

Tabt arbejdsfortjeneste er et komplekst område. Vi anbefaler derfor, at man læser artiklen om emnet på vores hjemmeside www.autismeforeningen.dk og eventuelt kontakter rådgivningen for sparring, hvis man er i tvivl.

Behandlingskole (Barnets lov § 32, stk. 1 nr. 5 og folkeskoleloven § 20, stk. 5 / § 22, stk. 5)

Man kan også vurdere, at behovet for behandling bedst kan tilgodeses på en dagbehandlingsskole. Behandlingskole er en tværsektoriel indsats, hvor behandlingsdelen bevilges efter Barnets lov, og undervisningsdelen bevilges som specialundervisning efter folkeskoleloven. Man kan ikke vælge en behandlingsskole, hvis barnet er visiteret til en specialskole, og man kan som sådan ikke søge om en behandlingsskole. Behovet afgøres hovedsageligt af socialforvaltningen efter en afdækning eller børnefaglig undersøgelse.

Psykoedukation / samtaleforløb (Barnets lov § 81)

Et psykoedukativt samtaleforløb efter Barnets lov § 81 vil typisk være afgrænset til viden om autisme eller håndtering af konkrete problemstillinger, hvor autismeforståelse kan være et parameter. Det kan være relevant med et sådant forløb både til forældre og barnet selv (primært den unge). Dette kan øge indsigten i, hvorfor barnet gør, tænker og føler, som det gør. En øget forståelse for hjernens præferencer kan lede til, at man som familie kan finde gode strategier for hverdagen, fordi man er i stand til bedre at gennemskue og kommunikere om, hvad der er på spil.

Kontaktperson (Barnets lov § 32, stk. 1 nr. 3)

Nogle børn, særligt unge, kan have behov for at få en kontaktperson. De unge kan opleve at være faret vild i tilværelsen og have svært ved at tale med og samarbejde med forældrene. Ufrivilligt skolefravær kan være en enorm byrde for den unge, fordi denne gruppe i forvejen er sårbare. Oveni ufrivilligt skolefravær skal de forholde sig til alt dét, der følger med, når man er teenager; hormoner, det sociale, at finde sig selv og høre til, at finde ud hvad man vil med sit liv osv. Den unge autist kan heller ikke altid følge med den biologiske modning i forhold til den emotionelle og kognitive modning, som kan ske i et langsommere tempo. En kontaktperson kan være en god løsning på både at få voksenstøtte, men samtidig at understøtte det naturlige ønske om autonomi.

Behandling og familiebehandling (Barnets lov § 32, stk. 1 nr. 5)

Førnævnte samtaleforløb kan også bevilges som en behandlingsindsats. Dette ses ofte, hvis kompleksiteten er høj, og det kræver en mere intensiv indsats at arbejde med problemerne.

Her er vores Facebook-følgeres råd til ufrivilligt skolefravær

Af Julie Stougaard Jørgensen

Når man har et autistisk barn med ufrivilligt skolefravær, kan man som forældre opleve, at man mangler nogle at sparre med. Nogle, der selv har stået i situationen, og som derfor fuldt ud forstår, hvad det er, man kæmper med. Derfor har vi spurgt vores følgere på Facebook, hvad deres bedste råd er, når man har et barn/ung med ufrivilligt skolefravær. Du kan se et udpluk af svarene nedenfor.

Drop bekymringerne om, hvorvidt barnet kommer bagud rent skolemæssigt. Hvis man er presset psykisk, er det alligevel ekstremt begrænset, hvad man kan lære. Og den mistede læring kan altid samles op.

Lyt til barnet, tro på at du og barnet ved bedst, uanset hvad skolen siger, tag lægen med på råd, så du med god samvittighed kan give barnet den ro, det har brug for. Brug ressourcerne på gode oplevelser og positivt samvær fremfor på krav og skolearbejde.

Et barn med ufrivilligt skolefravær bør tages lige så alvorligt som en stresssygemeldt voksen - og dem ville man jo ikke give en masse hjemmearbejde eller se skævt til, fordi de godt kan finde energien til et par positive oplevelser.

Træk vejret helt ned i maven - det bliver bedre 🥰

Sørg for at tale med skolen om: Relation = trygheden i at kende den voksne og at man kan stole på læreren. Det er vigtigt at være ærlig/oprigtig i relationen til barnet, og hvis den voksne begår fejl (selv ting, som måske virker små), er det vigtigt at tage det på sig og sige undskyld så hurtigt som muligt, således at der igen opnås en tryk relation mellem læreren og eleven.

Det er vigtigt at tage sit barns signaler alvorligt og stå fast. Og insistere på handling eller på et nyt skoletilbud, hvis samarbejdet ikke fungerer. Børn med autisme kan være mestre i at maskere, og mange har forsinkede reaktioner - og derfor er det alfa-omega, at der er et tæt samarbejde mellem skole og hjem. Hvis skolen/personalet ikke er gearede til det, og hvis de ikke har en reel åbenhed og nysgerrighed over for barnets reaktioner uden for skolen, er det meget op ad bakke. For mange skoler kan det være rigtig svært, fordi det er en svær opgave hele tiden at skulle justere sin indsats ud fra reaktioner, man ikke selv kan se. Og det kan let give konflikt, når personalet og forældrene oplever barnet meget forskelligt. Men det skal skolen kunne håndtere, hvis det skal lykkes. Vi har netop været igennem et forløb, hvor personalet slet ikke var gearede til det tætte samarbejde, der var behov for, og jeg ville ønske, vi havde sagt fra noget før. Vores datter endte med en svær belastningsreaktion, fordi hun var i det for længe.

Autistiske børn, der ikke kan gå i skole, har som regel dybt belastede nervesystemer, der er overloaded af stress gennem flere år. Hovedopgaven er at få reguleret og stressreduceret. Find ud af, hvordan lige præcis dit barns nervesystem virker - hvor er der sansefølsomheder, hvad virker trygt og meningsfuldt, er der basisbehov (mad, søvn), der ikke bliver opfyldt pga. belastningen, osv. Find en neuro affirming og dygtig fagperson, der kan hjælpe, hvis du ikke selv har den viden, f.eks. specialiseret ergoterapeut (med autisme erfaring!). Som flere andre skriver - lad det gode, sjove og meningsfulde få plads, når overskuddet er til det. Det faglige er der masser af tid til senere i livet, når der er kommet styr på trivsel. Drop alt hvad der hedder krav og forventninger til 'normal' skolegang, og tag 100% udgangspunkt i dit barn og dets behov. Stå fast når skolen/systemet prøver at presse - dit barn kan ikke selv sige fra over for systemet, men det kan du.

Du gør det godt som forældre. Klap dig selv på skulderen.

Find os på
facebook ved
at scanne QR
koderne her:

Facebook side

Facebook gruppe

Stol på din mavefølelse. Vid at fagligt så kan man komme igen senere i livet. Brug barnets lille mængde energi på en rigtig god fritidsaktivitet. Sørg for at barnet kommer til det, før skolen prioriteres. Man bliver nødt til at have noget, der giver noget godt, før man kan overkomme det svære! Stå selv for resten af undervisningen, og lad barnet deltage i den eller de timer, som barnet selv ønsker, når barnet er klar. Måske er det lettere for barnet at komme lidt mange gange om ugen, end mange timer i træk én dag. Det kan fx være lettere at følge med i det sociale og faglige på den måde. Det kan være, at man så aldrig har kristendom, fordi de timer fx ligger over middag, men det er ikke det vigtige. Det vigtige er, at barnet kan overskue det og har et fast og genkendeligt skema dag efter dag. Positive fællesskaber er enormt vigtige - find dem der hvor det giver mening, uanset om det er til fritidsaktivitet, online eller noget andet. ❤️

Find en legekammerat, som også har ufrivilligt skolefravær (f.eks gennem skolevægrings-grupper på facebook)

Skab kontakt til andre i samme situation, så føler man sig ikke alene - hverken som forældre eller barn og kan sparre rigtig meget med hinanden og støtte hinanden, og det er fantastisk, hvis det lykkes at skabe et venskab oveni, både for børn og voksne.

1. Du og barnet gør det godt ❤️😓 2. vælg alternative løsninger. 3. kæmp for tabt arbejdsfortjeneste. 4. kæmp for specialskole - alternativt hjemmeundervise via video. 4. sørg for kompetent hjælp til håndtering af livet med autisme. Der er alt for mange, der ikke forstår konsekvensen af pres. Det ødelægger vore børn 🤔

Lyt til dit barn og dig selv. Husk dig selv og selvomsorg, hvis du skal kunne være hos dit barn, skal du også selv have luft ind i mellem.

KREDS NORDJYLLAND
AUTISMENORD.DK

KREDS LIMFJORD
KREDSLIMFJORD.DK

KREDS MIDTVEST
KREDSMIDTVEST.DK

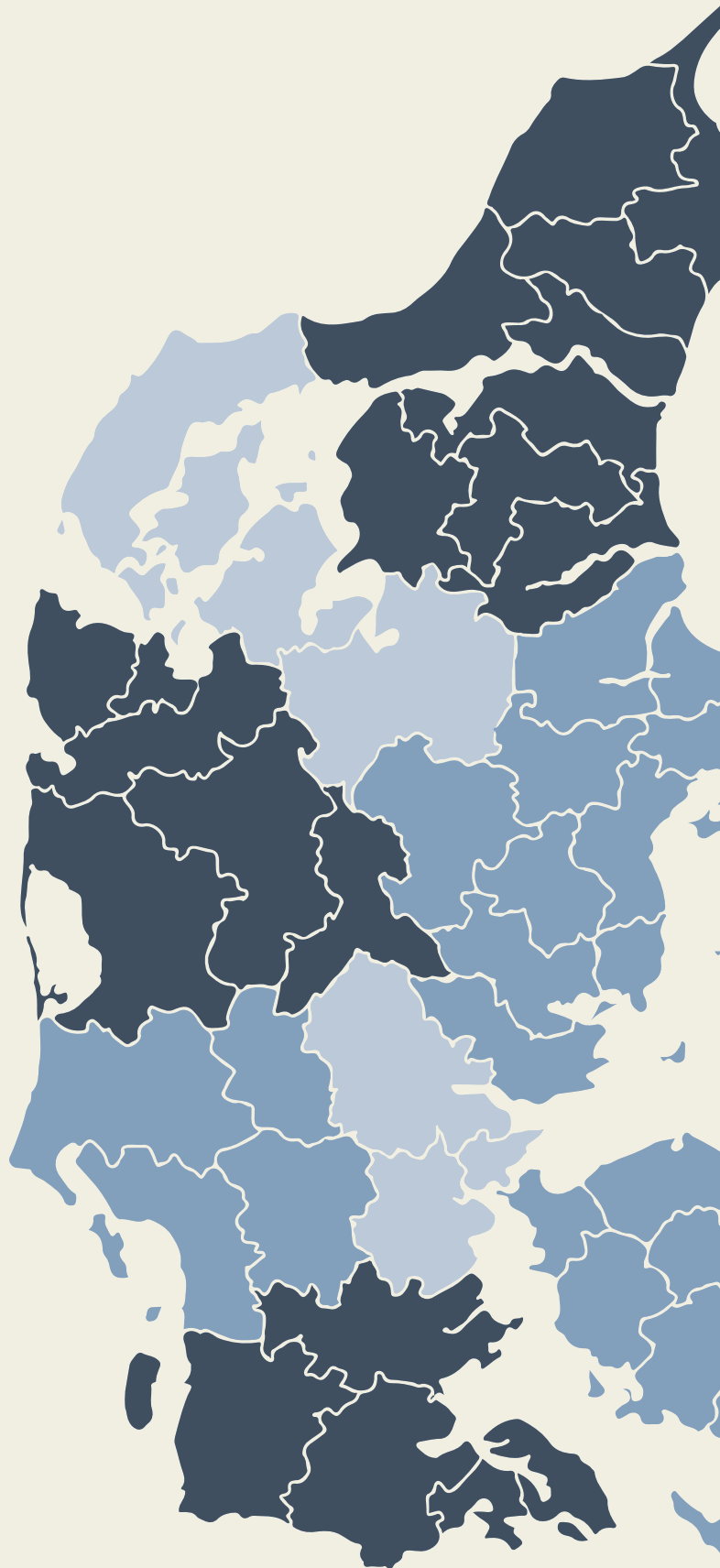
KREDS ØSTJYLLAND
AUTISMEOJ.DK

KREDS SYDVESTJYLLAND
AUTISMEFORENINGEN.DK/SYDVESTJYLLAND/

KREDS TREKANTEN
AUTISMEFORENINGEN.DK/TREKANTEN/

KREDS SØNDERJYLLAND
AUTISMEFORENINGEN.DK/SOENDERJYLLAND/

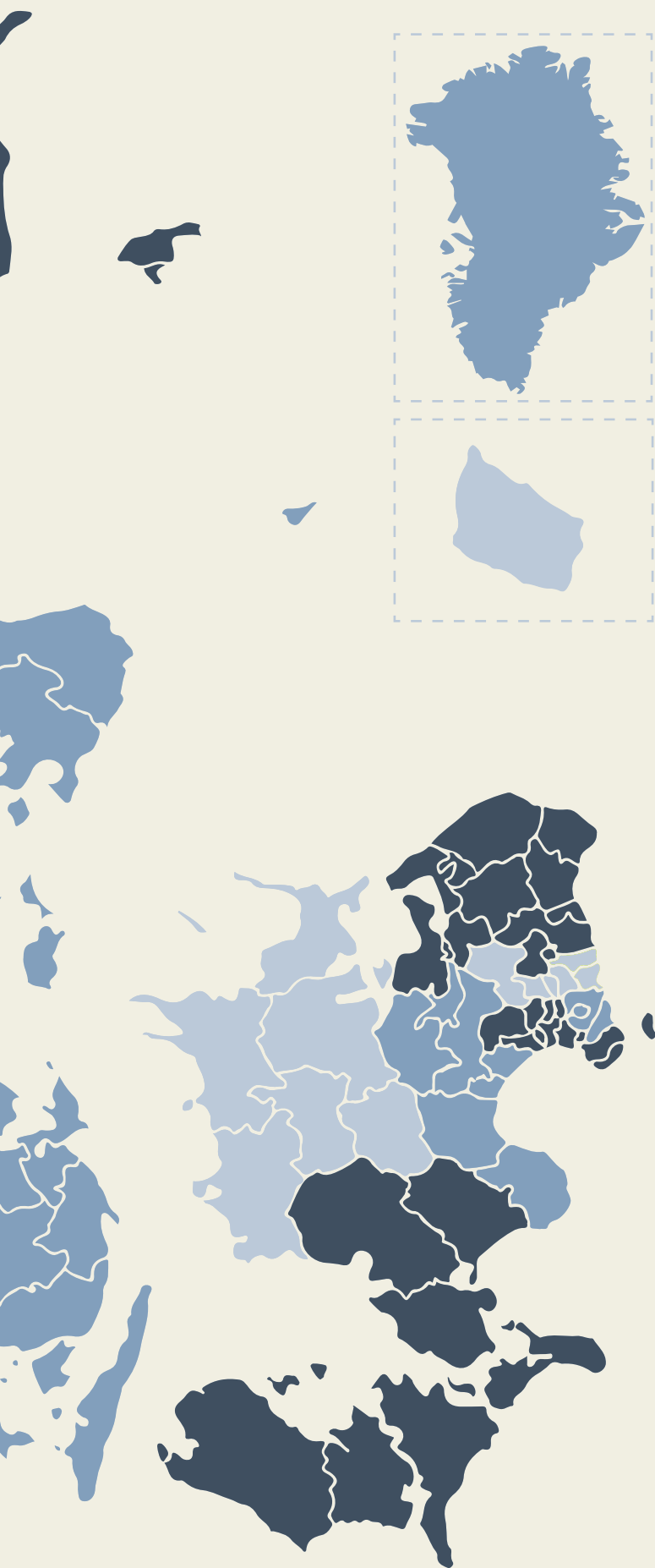
KREDS FYN
AUTISMEFYN.DK

Kredsene afholder hele året oplæg og aktiviteter for medlemmer. Du kan altid følge med i, hvad der foregår i din kreds på deres hjemmeside eller facebookside.

Du kan finde din kreds på www.autismeforeningen.dk/#FindDinKreds/

KREDS GRØNLAND
AUTISME.GL

KREDS BORNHOLM
AUTISMEFORENINGEN.DK/BORNHOLM/

KREDS NORDSJÆLLAND
AUTISMENSJ.DK

KREDS STORKØBENHAVN NORD
AUTISMEFORENINGEN.DK/STORKOEENHAVNNORD/

KREDS VESTEGNEN
AUTISMEFORENINGEN.DK/VESTEGNEN/

KREDS KØBENHAVN / FREDERIKSBERG
AUTISMEFORENINGKBFHRB.WORDPRESS.COM

KREDS VESTSJÆLLAND
AUTISMEVESTSJAELLAND.DK

KREDS MIDTSJÆLLAND
FACEBOOK.COM/KREDSMIDTSJ/

KREDS STORSTRØM
AUTISMEFORENINGEN.DK/STORSTROEM/

Annonce

Støt vores arbejde i Autismeforeningen

Autismeforeningen arbejder for at forbedre forholdene for børn, unge og voksne med autisme - og støtte deres familier.

Vi har brug for dig til at hjælpe os med at forbedre forholdene, og vi er meget taknemmelige for alle former for støtte - både moralsk og økonomisk.

Hvis du vil støtte vores arbejde, er der flere måder, du kan gøre det på:

Gratis testamente

Donér en arv, og vær med til at støtte og gøre en forskel for autister og deres familier. Vi har indgået et samarbejde med Legaldesk, der gratis hjælper dig med at donere arv til os.

Når du donerer til en humanitær organisation, skal der ikke betales arveafgift, og hele arven går dermed ubeskåret til det gode formål.

Giv en donation

Med en donation kan du bidrage til vores arbejde for autismesagen. Du kan nemt donere til Autismeforeningen ved at:

- Sende en donation til vores konto eller via mobilepay
- Tilmelde dig OK Benzinkort og støtte foreningen, hver gang du tanker
- Blive fast bidragsyder

